

2e Bestuursrapportage 2024

Peildatum: september 2024

Inhoud

Inleiding / leeswijzer	3
Samenvatting.....	4
Programma 1. Veiligheid	11
Programma 2. Verkeer en vervoer	13
Programma 4. Onderwijs.....	19
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	21
Programma 6. Sociaal Domein	25
Programma 7. Volksgezondheid en milieu.....	32
Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, Stedelijke vernieuwing (VHROSV)	36
Opvolging rapportage interim controle accountant	40

Inleiding / leeswijzer

Voor u ligt de 2^e bestuursrapportage (berap) 2024, gebaseerd op de situatie per het einde van het 3^e kwartaal 2024. Deze berap is qua indeling aangepast aan de programmabegroting 2024.

In april 2022 zijn met de Auditcommissie afspraken gemaakt over de verantwoording van de opgenomen doelstellingen in de bestuursrapportages. Dat betekent dat we op hoofdlijnen rapporteren. Dat kan dan gaan om inhoud, tijdsplanning en/of geld. We rapporteren als het gaat om belangrijke afwijkingen. In de bestuursrapportage zijn per programma de afspraken uit de begroting 2024 gekopieerd. Er is een vlak geel gemarkeerd als er over deze afspraak uit de begroting gerapporteerd wordt in deze bestuursrapportage. Die rapportage volgt dan onderaan in het betreffende programma. Onder afzonderlijke kopjes wordt per programma gerapporteerd over investeringskredieten (ook op inhoud, tijd en geld). Vervolgens worden nog majeure thema's belicht. En tot slot wordt in elk programma een opsomming gegeven van financiële bijstellingen.

Een aantal majeure thema's zal een zekere impact hebben op onze begroting, maar er zijn nog geen onderbouwde bedragen bekend. Vandaar dat we u willen wijzen op dit risico voor de meerjarenbegroting. Hierbij verwijzen we o.a. naar het Integraal Huisvestingsplan onderwijs, Centrumplan en exploitatiekosten van De Kei. Tevens wordt momenteel de voorziening Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (Appa) herberekend, hieruit kan een nadelig effect op de jaarrekening 2024 voortkomen.

Conform de financiële verordening rapporteren we over onder- en overschrijdingen in de exploitatie van € 10.000 of meer. Bijstellingen kleiner dan € 10.000 nemen we enkel mee in de begrotingswijziging. Hierop maken we een uitzondering op momenten dat we vinden dat de informatiewaarde van de bijstelling van belang is voor uw raad, dan volgt uiteraard ook een schriftelijke toelichting.

Tijdens het opstellen van de begroting 2025-2028 zijn wijzigingen verwerkt uit Spoor 1 van een bezuinigingstraject dat in samenspraak met de Raad is gestart, om de meerjarige gevolgen van de dalende Algemene Uitkering op te vangen.

Een deel van deze wijzigingen werkt ook al door in 2024, vandaar de term Spoor 1 die voorkomt in deze berap.

Samenvatting

Stand van zaken per programma (x € 1.000)	Moment	2024	2025	2026	2027	2028
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	Start begrotingsjaar 2024	21.406				
Wijziging 2e bestuursrapportage 2023	Wijziging 2e berap 2023	60				
Aanpassing salariskosten nav organisatiestructuur wijziging	Aanpassing salariskosten	12				
Wijziging obv nieuw beleid 2024-2027	Nieuw beleid 2024	52				
Raadsvoorstel begrotingswijzigingen raad 30 januari 2024	Raad 30 januari 2024	-107				
1ste bestuursrapportage 2024	Wijziging 1e berap 2024	-50				
Overheveling jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023	-57				
Overheveling jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023	1.082				
	Stand voor 2de berap 2024	22.398				
	Start begrotingsjaar 2025	22.398	24.072	22.037	22.595	23.120
Wijziging 2e berap 2024 (incidenteel)	Wijziging 2e berap 2024	0				
Wijziging 2e berap 2024 (structureel)	Wijziging 2e berap 2024	980	39	360	371	368
NIEUW SALDO na 2e Berap 2024		23.378	24.111	22.397	22.966	23.488
Programma 1. Veiligheid	Start begrotingsjaar 2024	-1.454				
Aanpassing salariskosten nav organisatiestructuur wijziging	Aanpassing salariskosten	-2				
	Stand voor 2de berap 2024	-1.456				
	Start begrotingsjaar 2025	-1.456	-1.468	-1.506	-1.544	-1.582
Wijziging 2e berap 2024 (incidenteel)	Wijziging 2e berap 2024	0				
Wijziging 2e berap 2024 (structureel)	Wijziging 2e berap 2024	0	0	0	0	0
NIEUW SALDO na 2e Berap 2024		-1.456	-1.468	-1.506	-1.544	-1.582
Programma 2. Verkeer en vervoer	Start begrotingsjaar 2024	-2.395				
Wijziging 2e bestuursrapportage 2023	Wijziging 2e berap 2023	-38				
Aanpassing salariskosten nav organisatiestructuur wijziging	Aanpassing salariskosten	-12				
Wijziging obv nieuw beleid 2024-2027	Nieuw beleid 2024	-56				
1ste bestuursrapportage 2024	Wijziging 1e berap 2024	-9				
	Stand voor 2de berap 2024	-2.510				
	Start begrotingsjaar 2025	-2.510	-2.309	-2.338	-2.372	-2.404
Wijziging 2e berap 2024 (incidenteel)	Wijziging 2e berap 2024	-165				
Wijziging 2e berap 2024 (structureel)	Wijziging 2e berap 2024	-34				
NIEUW SALDO na 2e Berap 2024		-2.709	-2.309	-2.338	-2.372	-2.404
Programma 3. Economie	Start begrotingsjaar 2024	-37				
Wijziging 2e bestuursrapportage 2023	Wijziging 2e berap 2023	2				
Aanpassing salariskosten nav organisatiestructuur wijziging	Aanpassing salariskosten	1				
1ste bestuursrapportage 2024	Wijziging 1e berap 2024	-4				
Overheveling jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023	-112				
	Stand voor 2de berap 2024	-149				
	Start begrotingsjaar 2025	-149	51	83	86	86
Wijziging 2e berap 2024 (incidenteel)	Wijziging 2e berap 2024	50	-55			
Wijziging 2e berap 2024 (structureel)	Wijziging 2e berap 2024	87	52	52	52	52
NIEUW SALDO na 2e Berap 2024		-12	48	135	138	138
Programma 4. Onderwijs	Start begrotingsjaar 2024	-866				
Wijziging 2e bestuursrapportage 2023	Wijziging 2e berap 2023	-10				
1ste bestuursrapportage 2024	Wijziging 1e berap 2024	-27				
	Stand voor 2de berap 2024	-903				
	Start begrotingsjaar 2025	-903	-1.040	-1.044	-1.062	-1.074
Wijziging 2e berap 2024 (incidenteel)	Wijziging 2e berap 2024	0				
Wijziging 2e berap 2024 (structureel)	Wijziging 2e berap 2024	-12	-13	-18	-18	-18
NIEUW SALDO na 2e Berap 2024		-915	-1.053	-1.062	-1.080	-1.092

Stand van zaken per programma (x € 1.000)	Moment	2024	2025	2026	2027	2028
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	Start begrotingsjaar 2024	-2.398				
Aanpassing salariskosten nav organisatiestructuur wijziging	Aanpassing salariskosten	2				
Wijziging obv nieuw beleid 2024-2027	Nieuw beleid 2024	-36				
1ste bestuursrapportage 2024	Wijziging 1e berap 2024	-116				
Overheveling jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023	-66				
	Stand voor 2de berap 2024	-2.614				
	Start begrotingsjaar 2025	-2.614	-2.594	-2.626	-2.621	-2.690
Wijziging 2e berap 2024 (incidenteel)	Wijziging 2e berap 2024	-101	-100			
Wijziging 2e berap 2024 (structureel)	Wijziging 2e berap 2024	57	-33	-33	-33	-33
NIEUW SALDO na 2e Berap 2024		-2.658	-2.727	-2.659	-2.654	-2.723
Stand van zaken per programma (x € 1.000)	Moment	2024	2025	2026	2027	2028
Programma 6. Sociaal domein	Start begrotingsjaar 2024	-12.635				
Raadsvoorstel begrotingswijziging 12 december 2023	Begr.wijziging 12 december 2023	85				
Aanpassing salariskosten nav organisatiestructuur wijziging	Aanpassing salariskosten	-14				
Wijziging obv nieuw beleid 2024-2027	Nieuw beleid 2024	-9				
Raadsvoorstel begrotingswijzigingen raad 30 januari 2024	Raad 30 januari 2024	-23				
1ste bestuursrapportage 2024	Wijziging 1e berap 2024	-398				
	Stand voor 2de berap 2024	-12.994				
	Start begrotingsjaar 2025	-12.994	-13.489	-13.369	-13.283	-13.416
Wijziging 2e berap 2024 (incidenteel)	Wijziging 2e berap 2024	1.100	-525	-87		
Wijziging 2e berap 2024 (structureel)	Wijziging 2e berap 2024	224	-14	-14	-114	-14
NIEUW SALDO na 2e Berap 2024		-11.670	-14.028	-13.470	-13.397	-13.431
Programma 7. Volksgezondheid en milieu	Start begrotingsjaar 2024	-868				
Aanpassing salariskosten nav organisatiestructuur wijziging	Aanpassing salariskosten	-2				
Overheveling jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023	-387				
Raadsvoorstel begrotingswijzigingen raad juli 2024	Raad juli 2024	-55				
	Stand voor 2de berap 2024	-1.312				
	Start begrotingsjaar 2025	-1.312	-715	-696	-653	-638
Wijziging 2e berap 2024 (incidenteel)	Wijziging 2e berap 2024	229	-435			
Wijziging 2e berap 2024 (structureel)	Wijziging 2e berap 2024	-110				
NIEUW SALDO na 2e Berap 2024		-1.193	-1.150	-696	-653	-638
Programma 8. VHROSV	Start begrotingsjaar 2024	-1.299				
Wijziging 2e berap 2023	Wijziging 2e berap 2023	-50				
Raadsvoorstel begrotingswijziging 12 december 2023	Begr.wijziging 12 december 2023	-3				
Aanpassing salariskosten nav organisatiestructuur wijziging	Aanpassing salariskosten	15				
Wijziging obv nieuw beleid 2024-2027	Nieuw beleid 2023	50				
Wijziging 1e berap 2024	Wijziging 1e berap 2024	-38				
Overheveling jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023	-460				
	Stand voor 2de berap 2024	-1.784				
	Start begrotingsjaar 2025	-1.784	-1.740	-1.525	-1.581	-1.634
Wijziging 2e berap 2024 (incidenteel)	Wijziging 2e berap 2024	355	-285	-70		
Wijziging 2e berap 2024 (structureel)	Wijziging 2e berap 2024	-30	-30	-30	-30	-30
NIEUW SALDO na 2e Berap 2024		-1.460	-2.055	-1.625	-1.611	-1.664
TOTAAL VAN ALLE PROGRAMMA'S (x € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028
Totaal inclusief begrotingswijzigingen vóór 2e berap	Totaal programma's	-1.323	768	-985	-435	-230
	waarvan incidenteel	-833	455	230	69	94
	waarvan structureel	-492	313	-1.215	-504	-324
MUTATIES Begrotingswijziging 2e Berap 2024	Totaal mutaties	2.630	-1.399	159	227	325
	waarvan incidenteel	1.468	-1400	-157	0	0
	waarvan structureel	1.162	1	316	227	325
TOTAAL BEGROTINGSSALDO	Totaal programma's	1.306	-631	-826	-208	95
NIEUW SALDO na 2e Berap 2024	waarvan incidenteel	635	-945	73	69	94
	waarvan structureel	670	314	-899	-277	1

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

Portefeuillehouder	Thema
Burgemeester Van de Ven	Bestuur en organisatie, Samen Doen
Wethouder Rombouts	Belastingen, Planning en Controlcyclus, Financiën

Wat gaan we doen?

0.1 Bestuur			
Ambities: Samenwerken met andere gemeenten als het meerwaarde heeft.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Meerwaarde bereiken door samenwerking met andere Kempengemeenten.	A.1	Samen met de Kempengemeenten stellen we een Ontwikkelstrategie voor de Kempen op die zich ook richt op het thema brede welvaart. De Kempische Ontwikkelstrategie vormt de basis voor de op te stellen omgevingsvisie voor onze gemeente. Zie voor verdere toelichting Programma 8.
B	Op thema's die zich daarvoor lenen samenwerken met andere gemeenten.	B.1	We intensiveren op thema's die zich daarvoor lenen de bestuurlijke contacten met alle aangrenzende buurgemeenten -ook in België- en ondersteunen de samenwerking over de grenzen heen door deelname aan BeNeGo.
Ambities: Inwoners betrekken bij de lokale politiek.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
C	De politiek dichterbij de inwoners brengen.	C.1	Vanuit het onderzoek naar het vergaderen op locatie wordt bekeken hoe we dit tot uitvoering kunnen brengen waarbij voldaan wordt aan de wensen, zoals het live uitzenden van de vergaderingen.
D	Jongeren dichterbij de politiek brengen.	D.1	In september 2023 werd hierover een voorstel besproken in het Presidium. Daarna werd door de raad een keuze gemaakt over de manier waarop de jeugd (middelbare school) betrokken gaat worden. De leerlingen van de basisscholen (groep 7 en 8) zullen betrokken blijven worden middels Democracy.
Ambities: Samen Doen continueren.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
E	Een vervolg geven aan Samen Doen.	E.1	Onze gemeente wil een vraaggerichte, faciliterende gemeentelijke organisatie zijn die onze inwoners ondersteunt, activeert en verbindt. We werken daarvoor samen met inwoners, ondernemers en organisaties aan de leefbaarheid en bloei van alle kernen, met als visie Samen Doen. Om deze visie dan wel 'werken vanuit de Bedoeling' te realiseren, hebben we een organisatie nodig die dit mogelijk maakt en die zo georganiseerd om de uitdagingen van deze tijd aan te kunnen, qua formatieomvang, functies, inrichting en samenwerking. Hieraan bouwen we in 2024 verder.
0.2 Burgerzaken			
Ambitie: Dienstverlening loket Burgerzaken laten aansluiten bij behoeften inwoners.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Dienstverlening van het loket Burgerzaken laten aansluiten bij de behoeften van onze inwoners.	A.1	Vanuit de burgers zijn er geen specifieke wensen over een verbetering in de dienstverlening. Onze visie op dienstverlening blijft centraal staan. Mochten wij signalen van de burgers ontvangen dan staan wij open voor een onderzoek hiernaar.
0.4 Overhead			
Ambities: Actieve communicatie in begrijpelijke, toegankelijke taal.			

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Onze inwoners actief informeren en daarbij communiceren in heldere, begrijpelijke taal.	A.1	In 2024 blijft de focus op (pro)actieve communicatie via de website en onze sociale mediakanalen. De gemeentelijke schrijfstijl wordt ook jaarlijks onder de loep genomen. Hiervoor werken we met een geactualiseerde schrijfwijzer en trainen we onze medewerkers regelmatig.
B	Als gemeentelijke organisatie laten zien wie we zijn, waar we voor staan en waar we mee bezig zijn.	B.1	Ook in 2024 zoeken we naar nieuwe manieren om onze gemeentelijke communicatie te versterken. Daarnaast willen we ons nog meer profileren en laten zien wie we zijn, waar we voor staan en waar we mee bezig zijn.
C	Toegankelijke communicatievormen voor alle inwoners.	C.1	We betrekken onze inwoners bij onze communicatie via de website door hen te vragen naar hun ervaringen met en mening over de begrijpelijkheid en toegankelijkheid. Waar mogelijk wordt de website in 2024 nog verder technische geoptimaliseerd, zoals dat reeds is gestart in 2023 door het toevoegen van voorleessoftware. In 2024 zetten we, naast o.a. het maken van podcasts, ook andere communicatiemiddelen in om verschillende doelgroepen te bereiken.
Ambities: Dienstverlening op niveau.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
D	We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen en managen daarbij de verwachtingen van onze inwoners.	D.1	Ook in 2024 besteden we aandacht aan onze dienstverlening als onderdeel van de organisatie-ontwikkeling.
Ambities: Informatiehuishouding op orde.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
E	Onze informatiehuishouding is op orde, daarbij beschermen we de informatie zo goed als mogelijk en hebben aandacht voor de dienstverlening naar onze inwoners.	E.1	We voldoen zo goed mogelijk aan de eisen uit de Wet open overheid (Woo) en hebben daarbij aandacht voor de praktische uitvoerbaarheid en dienstverlening aan onze inwoners. Daarnaast is in de loop van 2024 de visie op informatiemanagement gereed. Daarmee hangt samen het opstellen van een informatiebeheerplan en kwaliteitssysteem met kwaliteitshandboek. Ook wordt er in 2024 beleid opgesteld om het duurzame beheer van digitale archiefbescheiden te waarborgen. Om zo goed mogelijk te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) wordt ISMS LIAS (Information Security Management System) ingericht zodat inzichtelijk gemaakt wordt welke risico's we lopen en verbeterplannen kunnen worden opgesteld. Deze inrichting is vertraagd, maar we verwachten hier in 2024 grote stappen in te kunnen zetten.
F	Inzetten op deregulering van regels en vereenvoudiging van processen.	F.1	We controleren jaarlijks de bestaande beleidsregels of deze nog actueel en/of nodig zijn. De vereenvoudiging van processen elimineert overbodige stappen en automatiseert stappen in het proces om tijd te besparen, fouten te reduceren en dubbel werk te voorkomen.
0.6 OZB			
Ambitie: OZB-verhogingen beperken.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Belastingopbrengsten op peil houden.	A.1	Verhoging van tarieven met het inflatiepercentage is noodzakelijk om in de pas te blijven met de lastenontwikkeling.

0.8 Overige baten en lasten			
Ambitie: Sluitende begroting en kosten beheersbaar houden.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Een structureel sluitende begroting.	A.1	We stellen zo nodig de ambities bij op basis van de beschikbare middelen. Een andere optie is het verhogen van de inkomsten (denk hierbij aan OZB). Voor 2024 wordt er door het college geen OZB verhoging voorgesteld, anders dan aanpassing op basis van inflatie en waarde-ontwikkeling.
B	Gebruik maken van subsidiemogelijkheden om eigen gestelde doelen te realiseren.	B.1	Via onder meer het subsidie adviesbureau Vindsubsidies BV zoeken we permanent naar mogelijkheden om subsidie te krijgen in relatie tot onze plannen. Op die wijze proberen we de beschikbare middelen te vergroten.

Afwijkingen ten opzichte van de planning (geld, tijd, inhoud):

Geen afwijkingen ten opzichte van de planning in programma 0.

Afwijkingen in investeringskredieten (geld, tijd, inhoud):

Digitale dossiers bouwvergunningen

In het najaar 2024 maken we een plan van aanpak om een volgend deel van onze bouw- en/of milieuvergunningen te digitaliseren, zodat dit de dienstverlening aan onze inwoners en partners ten goede kan komen, omdat dossiers dan voortaan digitaal beschikbaar zijn.

Majeure thema's:

Aanpassingen gemeentehuis

De medewerkers van de afdeling MD van de Samenwerking Kempengemeenten gaan naar alle waarschijnlijkheid verhuizen naar de plint van het gemeentehuis in Reusel. Nu zijn deze in Bladel gehuisvest, maar de gemeente Bladel heeft de ruimte zelf nodig. Zoals ook in de begroting 2025 vermeld zal dit nopen tot enige verbouwingswerkzaamheden om deze mensen goed te kunnen huisvesten. Het is te vroeg om daar al een investeringsbedrag aan te hangen. Tegenover de extra lasten staan in ieder geval inkomsten vanwege de verhuur van de betreffende werkplekken. In deze verbouwing willen we ook onze kantine meenemen om ervoor te zorgen dat dit een fijne plek wordt voor alle collega's in het gemeentehuis. Dit willen we overigens ook doorgang laten vinden mocht MD niet verhuizen naar ons gemeentehuis.

Overige financiële bijstellingen:

OZB (niet-woningen) (€ 45.000 minder voordeel in 2024)

€ 45.000 minder aan OZB (niet-woningen) ontvangen dan begroot. De reden hiervoor is dat er bij de begroting / vaststelling van het tarief rekening is gehouden met een te hoge inschatting van de WOZ-waarden.

Toeristenbelasting (€ 110.000 voordeel in 2024)

In 2024 verzonden we de nota's toeristenbelasting over 2023. Er werd over het jaar 2023 € 45.000 meer toeristenbelasting ontvangen dan begroot. Debet hieraan is dat arbeidsmigranten ook belastingplichtig zijn als gevolg van de Verordening toeristenbelasting. In de begroting 2025 is met deze meeropbrengst al rekening gehouden.

We verwachten dat de toeristenbelasting 2024 ook hoger gaan uitvallen doordat het Zwartven langer open is dan bij de begroting 2024 was voorzien, dit geeft een positieve bijstelling van € 65.000. Samen geeft dit een voordeel van € 110.000. Vooralsnog verwachten we dat dit effect enkel voor 2024 zal gelden.

Forensenbelasting (€ 10.000 voordeel in 2024)

In het kader van spoor 1 zijn de inkomsten vanaf 2025 verhoogd met € 10.000 vanwege structureel hogere inkomsten forensenbelasting, deels door gestegen WOZ-waarde. Deze verhoging kan ook voor 2024 toegepast worden.

Algemene uitkering septembercirculaire 2024 (€ 918.000 voordeel in 2024, € 96.000 in 2025, € 417.000 in 2026, € 428.000 in 2027 en € 425.000 in 2028)

De ramingen voor 2024 zijn in de begroting geraamd op basis van de meicirculaire 2023 en in de 2e berap 2023 bijgesteld op basis van de septembercirculaire 2023. Op dit jaar werken de mutaties uit de decembercirculaire 2023 en de mei- en septembercirculaire 2024 nog door.

De ramingen voor de jaren 2025 en volgende zijn in de begroting opgenomen op basis van de meicirculaire 2024, zodat daarop alleen nog aanpassing plaatsvindt op basis van de septembercirculaire 2024.

De ophoging van de algemene uitkering 2024 wordt vooral veroorzaakt door aanpassing van de uitkeringsbasis (de hoogte van het gemeentefonds als totaal), uitkering i.v.m. onderbesteding van het BCF (BTW-compensatiefonds) over 2023 en 2024 en ophoging van de uitkering sociaal domein. In 2025 speelt de compensatie voor de opschalingskorting een rol, naast bijstellingen voor loon- en prijsstijgingen. Voor de jaren vanaf 2026 speelt vooral de afschaffing van de opschalingskorting een rol in de stijging.

Stelpost vrijval indexering septembercirculaire (€ 150.000 voordeel in 2024)

Omdat in september 2023 de indexen in de algemene uitkering extra zijn opgehoogd, werd verwacht dat de kosten ook meer zullen stijgen. Daarom hebben we vorig jaar in de 2^e berap een stelpost indexering opgenomen van € 150.000. Omdat kostenverhogingen nu verwerkt zijn in de realisatiecijfers, kan deze stelpost afgeraamd worden.

Wet WOZ (€ 55.000 nadeel in 2024, waarvan € 30.000 meerjarig vanaf 2025)

Net als in 2023 hebben we ook dit jaar forse meerkosten gemaakt voor met name de ondersteuning bij bezwaar en beroep van belastingen en proceskostenvergoedingen. Dit geeft op deze post een nadeel van naar verwachting ca. € 55.000, we verwachten dat dit effect deels meerjarig is, voorlopig schatten we dit effect op € 30.000 vanaf 2025.

Automatiseringskosten (€ 15.000 voordeel in 2024)

In het kader van spoor 1 zijn de automatiseringskosten vanaf 2025 afgeraamd met € 15.000. Deze verlaging op met name onderhoudskosten kan ook voor 2024 worden toegepast.

Huisvesting (€ 23.000 nadeel in 2024)

In de loop van 2024 hebben we nog facturen ontvangen over de perioden juli t/m december 2020 en januari t/m september 2021 van verbruikt gas die eerder door Eneco niet in rekening waren gebracht bij onze gemeente, maar die we wel moeten betalen. Aangezien dit bedrag niet begroot was, wordt voorgesteld om incidenteel een bedrag van € 23.000 bij te ramen op de post Huisvesting/energiekosten.

Personele kosten: verhoging inhuur budget (€ 107.000 nadeel in 2024, € 40.000 nadeel vanaf 2025)

Om alle taken te kunnen blijven realiseren hebben we een overschrijding op de inhuur kosten. De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door opvang voor langdurig zieke medewerkers, inzet van expertise op het gebied van zorg en veiligheid vanwege pittige casussen waarvoor procesregie noodzakelijk was en het op orde krijgen van stichting MCC De Kei door het vastleggen van alle procedures, protocollen, kwartaalrapportages e.d. zodat het nieuwe bestuur van De Kei dadelijk voortvarend aan de slag kan.

In 2025 zijn de totale kosten van de GRSK P&O afgeraamd. Dit omdat dit voornamelijk bestond uit loonkosten welke bij de overgang van P&O naar de gemeente reeds opgenomen waren. Dit dient voor 2024 nog te gebeuren en geeft een voordeel in 2024 van € 158.000. Hierbij zijn per abuis de budgetten voor salarisadministratie en functioneel beheer niet geraamd. Dit gaat over een structureel benodigd budget van € 40.000.

In 2024 hebben we veel nieuwe medewerkers in dienst gekregen of hebben medewerkers binnen onze organisatie een nieuwe stap kunnen maken. Dit betekent dat deze medewerkers opgeleid moeten worden in hun vakgebied maar ook in wat het inhoudt om bij een gemeente te werken. Hierdoor is het opleidingsbudget voor 2024 te laag en moet er € 25.000 bijgeraamd worden om iedereen op het juiste kennisniveau te brengen en de organisatie- en teamontwikkeling doorgang te laten vinden.

Rente (€ 33.587 voordeel in 2024)

Eind 2023 en begin 2024 hebben we 2 geldleningen van ruim € 9 miljoen moeten aantrekken ter financiering van diverse grote projecten. Als gevolg hiervan zijn de werkelijke rentelasten 2024 € 273.238 terwijl € 206.825 was begroot. Hier tegenover verwachten we ook € 100.000 rente te ontvangen over ons saldo Schatkistbankieren. Per saldo dus een positief effect van € 33.587. Met deze ontwikkelingen is in de begroting 2025-2028 al rekening gehouden.

Verzekeringen (€ 21.000 nadeel vanaf 2024)

De premies voor onze verzekeringen zijn ten opzichte van 2023 fors gestegen. De werkelijke kosten bedragen € 149.000, dit is € 21.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door diverse indexeringen en verhoging van de premie voor de bedrijfswagenparkverzekering. Dit effect is structureel. In 2025 zou de premie zelfs nog hoger kunnen uitvallen als gevolg van een nieuwe aanbesteding van de aansprakelijkheidsverzekering, dit is echter nog onzeker en hier komen we indien nodig later op terug.

Ontvangen leges en andere rechten (€ 30.000 voordeel vanaf 2024)

We hadden al eerder de ontvangsten hoger bijgesteld voor de jaren 2024-2028 in verband met de zogenaamde piekjaren aanvragen reisdocumenten. De opbrengsten zullen naar verwachting voor de jaren 2024-2028 structureel € 30.000 hoger uitvallen dan de al bijgestelde raming over die jaren.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten					
Programmabegroting 2024-2027	-8.547				
Programmabegroting 2025-2028		-8.100	-9.230	-9.647	-10.008
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024	-13.184				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)	-302	-87	-87	-87	-87
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)					
Totaal lasten	-22.033	-8.187	-9.317	-9.734	-10.095
Baten					
Programmabegroting 2024-2027	29.952				
Programmabegroting 2025-2028		32.172	31.267	32.242	33.128
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024	14.177				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)	1282	126	447	458	455
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)					
Totaal baten	45.411	32.298	31.714	32.700	33.583
Saldo baten en lasten na 2e berap 2024	23.378	24.111	22.397	22.966	23.488

Programma 1. Veiligheid

Portefeuillehouder	Thema
Burgemeester Van de Ven	Crisisbeheersing en brandweer
	Openbare orde en veiligheid

Wat gaan we doen?

1.1 Crisisbeheersing en brandweer			
Ambities: Versnellen aanrijtijden hulpdiensten op de agenda houden.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Aandacht houden voor het versnellen van de aanrijtijden van onze brandweer hulpdiensten.	A.1	We houden dit onderwerp actueel op de bestuurlijke agenda in de Veiligheidsregio. We continueren alternatieven, zoals de first responder en ondersteunen nieuwe initiatieven, zoals dynamisch alarmeren van de brandweer zodat de snelste en/of meest geschikte brandweereenheid wordt ingezet op een incident. Daarnaast stimuleren we maatregelen in het kader van zelfredzaamheid van onze inwoners.
Ambities: Risico op natuurbranden beperken.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
B	Het borgen van een goede samenwerking met omliggende gemeenten en voorlichting geven aan inwoners op het gebied van natuurbranden.	B.1	We maken in 2024 met de omliggende gemeenten en ook met de Belgische buurgemeenten afspraken over hoe te handelen om het risico op natuurbranden te verkleinen. Om onze inwoners alert te maken op het voorkomen van natuurbranden, zullen we in 2024 gebruik maken van een toolkit, samengesteld door de Veiligheidsregio, waaruit gemeenten kunnen putten om dezelfde boodschap en handreikingen aan inwoners te delen (bv. een hitteprotocol).
1.2 Openbare orde en veiligheid			
Ambities: Dekkend buurtpreventienetwerk.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Een dekkend buurtpreventienetwerk in alle kernen.	A.1	Ook in 2024 organiseren we bijeenkomsten met voorlichting over buurtpreventie en worden inwoners gestimuleerd zich aan te sluiten bij het buurtpreventienetwerk.
Ambities: Goede samenwerking met alle ketenpartners op het gebied van leefbaarheid, toezicht en handhaving en veiligheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
B	De inzet van onze buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) is primair gericht op leefbaarheid: een schone en veilige leefomgeving voor onze inwoners.	B.1	De BOA's zijn zichtbaar aanwezig in onze kernen. We zetten in op het verbeteren van de afstemming van de inzet vanuit VTH en de politie.
C	Een goede samenwerking met alle ketenpartners op het gebied van leefbaarheid, toezicht en handhaving en veiligheid, alsmede met zorgpartners, uit het oogpunt van vroeg-signalering en preventie 'voorkomen is beter dan genezen'.	C.1	We zetten bestaande samenwerkingen voort, zoals het Kempen Interventie Team (KIT), Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) en het Zorg- en veiligheidshuis.

Ambities: Verhogen weerbaarheid en meldingsbereidheid, ook op het gebied van digitale veiligheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
D	Verhogen van de maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid.	D.1	In 2024 geven we middels het Uitvoeringsplan Veiligheid basisteam De Kempen 2023-2024 uitvoering aan de prioriteiten uit het in 2023 in samenwerking met andere gemeenten, politie en justitie opgestelde Regionale Veiligheidsplan (RVP) Oost-Brabant en Integrale Veiligheidsplan (IVP) de Kempen, bijvoorbeeld op het gebied van ondermijning.
E	Bewustwording van onze inwoners op het gebied van digitale veiligheid (cybercrime, cybersecurity) verhogen.	E.1	Digitale veiligheid is een van de prioriteiten in het RVP en IVP. In 2024 gaan we uitvoering geven aan het verhogen van bewustwording digitale veiligheid voor doelgroepen (bijv. ouderen en jeugd).

Afwijkingen ten opzichte van de planning (geld, tijd, inhoud):

Programma 1 heeft geen afwijkingen.

Afwijkingen in investeringskredieten (geld, tijd, inhoud):

Programma 1 heeft geen investeringskredieten.

Majeure thema's:

Verwachte kosten veiligheidsregio

VRBZO wil tot een verhoging van de bijdragen van de gemeenten laten besluiten op AB 12 december 2024 in samenhang met de Kadernota 2026. Dit om de bedrijfsvoering op orde te brengen. Dit gaat waarschijnlijk voor de jaren 2026 en 2027 nog een financiële impact hebben voor onze gemeente.

Overige financiële bijstellingen:

Er zijn geen financiële bijstellingen in programma 1.

Exploitatie	(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
Programmabegroting 2024-2027		-1.518				
Programmabegroting 2025-2028			-1.532	-1571	-1.609	-1.649
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024		-2				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)						
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)						
Totaal lasten		-1.520	-1.532	-1.571	-1.609	-1.649
Baten						
Programmabegroting 2024-2027		64				
Programmabegroting 2025-2028			64	65	65	67
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024						
Effecten 2e berap 2024 (structureel)						
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)						
Totaal Baten		64	64	65	65	67
Saldo baten en lasten na 2e berap 2024		-1.456	-1.468	-1.506	-1.544	-1.582

Programma 2. Verkeer en vervoer

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Van de Noort Wethouder Rombouts	Inrichting en beheer van openbare ruimte Bereikbaarheidsagenda, GVVP, slimme mobiliteit, openbaar vervoer

Wat gaan we doen?

2.1 Verkeer en vervoer			
Ambities: Verbeteren bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Het zwaar vracht- en landbouw verkeer weren uit Hulsel, Hooge Mierde en Lage Mierde.	A.1	In 2024 wordt de reconstructie van dorpskern in Lage Mierde uitgevoerd.
B	Doorgaand verkeer uit de kern van Reusel weren.	B.1	In 2024 worden de voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van het Centrumplan. Uitvoering zal gefaseerd zijn waardoor het doorgaande verkeer mogelijk in 2025 of later geweerd kan worden.
C	Het Beleven veiliger en aantrekkelijker maken voor langzaam verkeer.	C.1	We sluiten het Beleven af voor doorgaand gemotoriseerd verkeer.
D	Goede bereikbaarheid van onze gemeente vanaf de snelweg.	D.1	Er is een lobby gestart in het poho mobiliteit De Kempen en poho mobiliteit MRE en we zijn in gesprek met de provincie.
E	Veilige fietsverbindingen voor schoolgaande jeugd, naar bedrijventerreinen en het stedelijk gebied.	E.1	In 2024 verbeteren we de fietsverbinding door het centrum van Lage Mierde. De realisatie van de F67 wordt voorbereid.
F	Sleutelstraat-Weijereind veilig inrichten voor het langzaam verkeer.	F.1	De eerder gekozen oplossing van het project was een vrijliggend fietspad aan de Sleutelstraat-Weijereind aanleggen. Nu wordt samen met de aanwonenden bepaald met welke andere maatregelen de weg veiliger ingericht kan worden voor langzaam verkeer. Afhankelijk van de resultaten van de inbreng van aanwonenden worden deze mogelijk in 2024 gerealiseerd.
G	Een duurzame en betrouwbare openbare verlichting, waarbij de inwoner zich veilig voelt in het openbaar gebied.	G.1	De gemeente voert conform het vigerend beleidsplan Openbare Verlichting werkzaamheden aan de straatverlichting uit in 2024.
Ambitie: Alternatieve parkeermogelijkheden en meer groen op dorpspleinen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
H	Een kwaliteitsimpuls voor de dorpspleinen in de kernen.	H.1	In 2024 wordt het Dorpsplein in Lage Mierde heringericht.
2.5 Openbaar vervoer			
Ambitie: Goed openbaar vervoer voor onze inwoners op de agenda houden en de busverbinding richting Tilburg verbeteren.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Goede bereikbaarheid van onze gemeente met het openbaar vervoer.	A.1	Er wordt een Kempenbreed onderzoek uitgevoerd naar het openbaar vervoer binnen de Kempengemeenten. Samen met de provincie bekijken we naar de mogelijke/gewenste lijnvoering en maatregelen voor de toekomst.
B	Openbaar vervoer verbinding richting Tilburg verbeteren.	B.1	Het onderzoek Openbaar Vervoer De Kempen wordt uitgevoerd. De uitkomst van de Business Case lijn 143 wordt in 2024 geïmplementeerd.

Afwijkingen ten opzichte van de planning (geld, tijd, inhoud):

2.1-H1 Dorpscentra gemeente verfraaien/ vergroenen

De gemeente is op dit moment nog volop bezig met de reconstructie van het centrum van Lage Mierde. Prognose afronding is het late voorjaar van 2025. Ten aanzien van dorpscentrum Hooge Mierde zijn we begonnen met de eerste voorbereidingen. Start is voorzien in de 2^e helft van 2025.

Afwijkingen in investeringskredieten (geld, tijd, inhoud):

2.1-F1 Sleutelstraat-Weijereind veilig(er) inrichten

In het derde kwartaal zijn de aanwonenden geïnformeerd dat er geen vrij liggend fietspad aangelegd zal worden. De aanwonenden krijgen gelegenheid om vragen te stellen over de rapportage. Er worden geen andere verkeersmaatregelen genomen. We zullen het krediet bij de jaarrekening 2024 laten vrijvallen.

Reconstructie dorpskern Lage Mierde (€ 250.000 nadeel, structurele kapitaallasten € 7.500)

Vanwege extreme regenval vallen de extra kosten (langdurige huur rijplaten, pompen en bestekwijziging vanwege ophogen riolering) voor reconstructie kern Lage Mierde € 250.000 hoger uit dan begroot. Om die reden wordt verzocht het beschikbaar gestelde krediet met € 250.000 te verhogen.

Majeure thema's:

Openbaar vervoer

Medio dit jaar zijn we gestart met de participatie aan de opstelling van het concessiedocument van OV-regio Oost. De provincie heeft hierin de leiding en de Kempengemeenten participeren. Inmiddels heeft de raad ingestemd met de formele reactie van onze gemeente ten aanzien van de ambities en het startdocument.

Goede bereikbaarheid Reusel vanaf de snelweg

Er is in de 2^e helft van 2024 een lobby gestart om het project als studie op het MMMP (MultiModaal Maatregelenpakket) van de MRE geplaatst te krijgen.

Nieuwe aansluiting N284 – Kleine Hoeven – Hallenstraat

In 2021 is samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen gemeenten Bladel en Reusel-De Mierden over de gezamenlijke aanpak t.b.v. nieuwe aanleg. In 2023 heeft het college het besluit genomen om in principe medewerking te verlenen aan planologische wijziging van het perceel Hoeven 26. Gerealiseerd worden: een nieuwe weg, waterberging, ecologische verbindingzone en arbeidsmigrantenhotel. De samenwerkingsovereenkomst eindigt van rechtswege 31 december 2024 en wordt verlengd. De kosten dienen binnenkort te worden herzien. De reden hiervan is dat de prijzen van de engineeringkosten en aanlegkosten gestegen zijn.

Overige financiële bijstellingen:

Regulier verkeer (€ 47.000 nadeel in 2024)

We hebben de eerste voorbereidingen getroffen om het Beleven af te waarderen voor zwaar verkeer. Vanwege de inzet van onze gemeente op verkeer en mobiliteit in de regio en de bijdragen die we aan de MRE leveren lopen we in het vierde kwartaal een overschrijding op van naar verwachting € 47.000.

Gemeentelijk Verkeers en Vervoersplan (€ 21.000 voordeel in 2024)

In 2024 zijn we fors meer gaan inzetten op verkeersacties in onze gemeente alsmede op het verbeteren van de mobiliteit in de Kempen regio. Dit heeft geleid tot de uitvoering van veel mensgerichte verkeersmaatregelen. Ondanks de geleverde inzet is er toch sprake van een onderschrijding. Deze onderschrijding bedraagt € 21.000 en is te danken aan het feit dat de provincie Noord-Brabant een subsidie heeft verstrekt aan de gemeente.

Onderhoud wegen, straten en pleinen (€ 150.000 incidenteel nadeel in 2024)

Vanwege extreme weersinvloeden (meer water op het wegdek omdat bermen de overvloedige regenval niet konden verwerken) is de verwachting voor 2024 een incidentele kostenoverschrijding op onderhoudskosten wegen van € 100.000.

Op diensten door derden is sprake van een incidentele kostenoverschrijding van € 50.000 in verband met hogere kosten vanwege het onderhoud van bermen en het toezicht op de aanleg van glasvezel.

Openbare verlichting (€ 10.000 incidenteel nadeel in 2024)

In de periode januari-april hebben zich veel meer netwerkstoringen voorgedaan als gevolg van de hoge grondwaterstanden in onze gemeente. Naast de effecten die we merken op onze groenvoorzieningen zien we dat voor straatverlichting ook extra kosten als gevolg hiervan ontstaan. Prognose kosten bedraagt € 10.000.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten					
Programmabegroting 2024-2027	-2.434				
Programmabegroting 2025-2028		-2.347	-2.377	-2.411	-2.444
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024	-115				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)	-55				
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)	-165				
Totaal lasten	-2.768	-2.347	-2.377	-2.411	-2.444
Baten					
Programmabegroting 2024-2027	38				
Programmabegroting 2025-2028		38	39	39	40
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024					
Effecten 2e berap 2024 (structureel)	21				
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)					
Totaal Baten	59	38	39	39	40
Saldo baten en lasten na 2e berap 2024	-2.709	-2.309	-2.338	-2.372	-2.404

Programma 3. Economie

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Rombouts	Economische zaken, Kleine Hoeven, Kempisch Bedrijvenpark, weekmarkt, toerisme, belastingen

Wat gaan we doen?

3.1 Economische ontwikkeling			
Ambities: Economische groei en werkgelegenheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Stimuleren van duurzame economische ontwikkelingen.	A.1	Via Brainport wordt ingezet op digitalisering van het MKB en via het Kempisch Manifest Slimme Maakregio zetten we in op projecten die bijdragen aan het ondernemersklimaat, zoals cursussen voor startende ondernemers, betere bereikbaarheid en samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers.
B	Profiteren van en bijdragen aan economische groei en werkgelegenheid.	B.1	Via MRE, Brainport Development en sub-regionaal leveren we onze bijdrage aan de belangrijkste economische thema's zoals digitalisering MKB, gezonde arbeidsmarkt, onderwijs, energiecongestie en -transitie en de werkgeversaanpak voor mobiliteit.
Ambities: Samenwerking overheid – onderwijs – bedrijfsleven.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
C	Samenwerking gemeenten, bedrijfsleven en onderwijs behouden.	C.1	We ondersteunen techniekonderwijs op basisscholen en in het voortgezet onderwijs.
D	Heel de gemeente is in 2025 aangesloten op glasvezel.	D.1	Er zullen drie netbeheerders twee glasvezelnetwerken in 2024 opleveren.
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			
Ambitie: Voldoende ruimte voor bedrijven op bedrijventerreinen. Bedrijven huisvesten op de juiste plek in de gemeente of regio.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Transformatie van bedrijventerreinen naar woningbouw.	A.1	In 2024 worden mogelijke transformatieverzoeken voor woningbouw of andere functies op bedrijfslocaties beoordeeld en getoetst.
B	Uitbreiding bedrijventerrein Kleine Hoeven.	B.1	Voor de aanleg van de tweede fase van bedrijventerrein Kleine Hoeven wordt een bestemmingsplan opgesteld. Planning is onder voorbehoud van diverse onderzoeken en stikstof. Mocht dat niet lukken dan wordt het een wijzigingsbesluit omgevingsplan. Duurzaamheid wordt meegenomen in de planvorming.
C	Ontwikkeling nieuw aanbod bedrijfskavels in de Kempen.	C.1	Naar aanleiding van de resultaten uit het onderzoek naar de uitbreiding van bedrijventerrein Kempisch Bedrijvenpark wordt hier uitvoering aan gegeven. De Kempen zet in op het accommoderen van de groei van de werkgelegenheid door autonome groei van de Kempische bedrijven en de doorontwikkeling van de slimme maakindustrie, zowel door revitalisering van bestaande terreinen als uitbreidingsmogelijkheden met nieuwe locaties (programming).
D	Samenwerken in De Kempen.	D.1	De opgave voor de bedrijventerreinen (thema werken) en de bereikbaarheid vormt ook een onderdeel van de Ontwikkelstrategie De Kempen. De bestuursopdracht Ontwikkelstrategie De Kempen zal in 2024 verder worden uitgewerkt tot een voorkeursscenario, wat na vaststelling zal worden uitgewerkt in een strategische koers op ruimtelijk, fysiek en sociaal-maatschappelijk vlak.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			
Ambitie: In contact staan met onze ondernemers door middel van informatievoorziening, onze accountmanagers en overleg met ondernemersverenigingen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Een bereikbare weekmarkt in het centrum van Reusel.	A.1	Geen specifieke inspanningen in 2024.
B.	Stimuleren ondernemerschap	B.1	Coördineren van een jaarlijks ondernemerscafé door en voor alle ondernemers en organiseren van een ZZP-avond.
3.4 Economische promotie			
Ambitie: Aantrekkelijk centrumgebied Reusel.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Een bruisend boodschappencentrum in Reusel.	A.1	Een bruisend en aantrekkelijk boodschappencentrum conform de centrumvisie en het bestemmingsplan stedelijk gebied, centrum Reusel. Maatwerk wordt gehanteerd voor herbestemming van vrijkomende winkelpanden buiten het centrum. Werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd.
Ambitie: Aantrekkelijke gemeente zijn voor recreatie en toerisme.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
B	Recreatief aantrekkelijke gemeente zijn.	B.1	Samen met Visit Bladel-Reusel-De Mierden uitvoering geven aan de recreatieve projecten van het Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie 2 (UVP VTE 2).

Afwijkingen ten opzichte van de planning (geld, tijd, inhoud):

3.3-B1: Stimuleren ondernemerschap

Er is besloten om in 2024 geen aparte ZZP-avond te organiseren. De reden is dat ZZP'ers ook ondernemers zijn en dus ook worden uitgenodigd bij het ondernemerscafé.

3.4-B.1: Recreatief aantrekkelijke gemeente zijn

Het uitvoeringsprogramma VTE 2 wordt dit jaar nog niet afgerond, maar pas volgend jaar. De verwachting is nog steeds dat de budgetten die per gemeente gereserveerd zijn voor het UVP VTE eind 2025 volledig zoals gepland gebruikt zullen zijn. De raad ontvangt in het vierde kwartaal van 2024 een raadsinformatiebrief over de voortgang.

Fietskronkel (Budgetoverheveling)

Voor de fietskronkel is nog een krediet uit 2023. De ondertekening van de vaststellingsovereenkomst heeft lang op zich laten wachten en daarmee ook het vervolg van het traject. Momenteel wordt er een overkoepelende Kempische identiteit voor de kronkels ontwikkeld (waar moeten de vier kronkels aan voldoen qua uitstraling en aanlegvereisten?). Het huidige budget van € 50.000 voor het uitwerken van dit kronkelconcept zal moeten worden overgeheveld naar 2025.

Afwijkingen in investeringskredieten (geld, tijd, inhoud):

Geen afwijkingen in investeringskredieten in programma 3.

Majeure thema's:

Centrumplan

De ontwikkeling van het centrum rondom De Kei en de Albert Heijn is gestart en loopt nog door tot het eerste kwartaal 2026. Gezien de lange doorlooptijd is het nodig het kostenplaatje opnieuw te bekijken in het vierde kwartaal 2024.

Overige financiële bijstellingen:

Economie (€ 10.000 voordeel in 2024, € 30.000 nadeel vanaf 2025, waarvan € 5.000 incidenteel)

Op deze post wordt in 2024 een voordeel van € 10.000 verwacht vanwege lagere kosten.

In de begroting 2025 is in 'spoor 1' ten onrechte € 15.000 afgeraamd, dit bedrag is nodig voor het 'Kempenmanifest'. Verzoek om dit bedrag weer bij te ramen.

Verder verwachten we dat er in relatie tot de ontwikkelingen en uitvoeren Regionaal Programmering Werklocaties (RPW) (onderzoeks)kosten volgen. We hebben de onderzoeken gezamenlijk met de 21 regiogemeenten opgepakt en uitgerold. De uitvoeringsagenda moet ook uitgerold worden, dit zal ook kosten met zich meebrengen, verzocht wordt hiervoor deze post vanaf 2025 met € 10.000 op te hogen. In 2020 hebben we een 'mid-term review Kempische detailhandelsvisie' gemaakt. Hier willen we in 2025 een vervolg aan geven. We verzoeken hiervoor deze post in 2025 incidenteel met € 5.000 op te hogen.

Pacht (€ 77.000 voordeel vanaf 2024)

Er is meer opbrengst uit de pacht. Dit komt omdat de regionale pachttarieven (pachtnormen) per hectare flink gestegen zijn ten opzichte van 2023. Dit levert een meeropbrengst op van € 77.000. De verwachting is dat dit effect structureel is.

Ieder jaar worden de pachtnormen voor los land bepaald aan de hand van bedrijfsresultaten van akkerbouw- en melkveebedrijven en de tuinbouwsector. De berekening van 2024 is gebaseerd op de bedrijfsresultaten uit de periode 2018-2022. Ten opzichte van vorig jaar is het bedrijfsresultaat van het jaar 2017 (een jaar met een iets lager dan gemiddeld inkomen) weggevalen en is het jaar 2022 (gemiddeld op een zeer hoog niveau) toegevoegd aan de berekening. Ook speelt de bovengemiddelde inflatie een rol.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten					
Programmabegroting 2024-2027	-3.079				
Programmabegroting 2025-2028		-494	-433	-439	-364
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024	-113				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)	10	-25	-25	-25	-25
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)	50	-55			
Totaal lasten	-3.131	-574	-458	-464	-389
Baten					
Programmabegroting 2024-2027	3.042				
Programmabegroting 2025-2028		545	516	525	450
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024					
Effecten 2e berap 2024 (structureel)	77	77	77	77	77
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)					
Totaal Baten	3.119	622	593	602	527
Saldo baten en lasten na 2e berap 2024	-12	48	135	138	138

Programma 4. Onderwijs

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Onderwijs (inhoudelijk), leerplicht, onderwijshuisvesting
Wethouder Rombouts	Leerlingenvervoer

Wat gaan we doen?

4.2 Onderwijshuisvesting			
Ambitie: De huisvesting van onze scholen is veilig en toekomstbestendig.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Een basisschool in elke kern die past bij het leerlingenaantal van nu en de toekomst.	A.1	Basisschool De Akkerwinde in Hooge Mierde krijgt een extra lokaal. Dit lokaal wordt in de aula van de school gebouwd. Daarmee voorzien we in de ruimtebehoefte van de school.
		A.2	Afhankelijk van besluitvorming in de raad (3 oktober 2023) wordt in 2024 gestart met het traject om de Clemensschool weer toekomstbestendig te maken.
		A.3	In 2023 is het traject gestart om te komen tot een integraal huisvestingsplan (IHP). Dit traject wordt in 2024 afgerond en ter vaststelling aan uw raad aangeboden.
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			
Ambitie: Aanpak laaggeletterdheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Verbeteren van de basisvaardigheden van inwoners met betrekking tot de Nederlandse taal, rekenen en digitale vaardigheden.	A.1	Vanuit het Digitaalhuis netwerk in de Kempen betrekken we o.a. maakbedrijven en de zorgsector om bewustwording rondom het thema en toeleiding naar aanbod van de doelgroep te verbeteren. Daarnaast zorgen we voor voldoende aanbod voor de doelgroep om Nederlandse taal, rekenen en digitale vaardigheden te versterken. Dit alles doen we in samenwerking met onze ketenpartners.
Ambitie: Bestrijden van onderwijsachterstanden			
B	Meer kinderen tussen de 2 en 4 jaar die risico lopen op een onderwijsachterstand nemen deel aan een programma voor- en vroegschoolse educatie (VVE).	B.1	We onderzoeken in welke mate de huidige doelgroepdefinitie aan de hand waarvan nu indicaties worden afgegeven nog actueel en passend is. Waar nodig passen we deze aan.
		B.2	In samenwerking met de VVE-werkgroep wordt een werkplan opgesteld met diverse actiepunten om de doorgaande lijn, de toeleiding, het bereik en het resultaat van VVE te verbeteren.
Ambitie: Alle leerlingen kunnen deelnemen aan het onderwijs			
C	Vervoer van leerlingen die niet zelfstandig naar speciaal onderwijs kunnen.	C.1	Landelijk wordt er gewerkt aan een verbetervoorstel voor het leerlingenvervoer. Dit kan als consequentie hebben dat wij onze verordening leerlingenvervoer moeten actualiseren.

Afwijkingen ten opzichte van de planning (geld, tijd, inhoud):

4.3-B.1 Bestrijden van onderwijsachterstanden

1 juli 2024 is de nieuwe subsidieregeling reguliere peuteropvang en voorschoolse educatie van kracht. In deze subsidieregeling is de doelgroep definitie herijkt en aangepast.

4.3-C.1 Vervoer van leerlingen die niet zelfstandig naar speciaal onderwijs kunnen

Sinds april 2024 is er een nieuwe modelverordening voor het leerlingenvervoer. Momenteel zijn we aan het onderzoeken of de huidige Verordening aangepast moet worden en welke consequenties (o.a. financieel) dit zal hebben.

Afwijkingen in investeringskredieten (geld, tijd, inhoud):

Geen afwijkingen in investeringskredieten in programma 4.

Majeure thema's:

Vorbereidingskrediet Clemensschool

De raad heeft in mei 2024 een voorbereidingskrediet ad € 100.000 beschikbaar gesteld voor het nieuwbouwtraject van Clemensschool in Hulsel. Het college heeft op 10 september 2024 besloten om dit najaar het locatieonderzoek te laten uitvoeren naar de best passende locatie voor de nieuwbouw van de school inclusief een ontmoetingsruimte (zie ook toelichting bij programma 6).

Integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP)

Momenteel zijn we bezig met het afronden van het IHP voor de gemeente Reusel-de Mierden. In de raadsvergadering van 17 december 2024 wordt dit ter goedkeuring aangeboden aan de gemeenteraad. Het concept IHP laat voor de komende jaren forse investeringen zien in een drietal scholen in onze gemeente welke op dit moment nog niet in onze begroting zijn opgenomen. Het is de bedoeling dat het college samen met schoolbesturen en kinderopvang vanaf 2025 uitvoeringsplannen voor periodes van 4 jaar opstelt met daarin realistische begrotingen, gebaseerd op het zgn. levensduurscenario.

Overige financiële bijstellingen:

Uitvoering leerplichtwet (€ 5.000 nadeel in 2024 en 2025, € 10.000 nadeel vanaf 2026)

Wegens een herverdeling van regionale middelen, op basis van werkdruk/leerlingaantal ontvangen we vanuit gemeente Eindhoven vanaf 2021 een aanzienlijk lagere vergoeding voor taakuitvoering leerplicht. Het bedrag voor regiogemeenten is naar beneden bijgesteld volgens een vaste verdeelsleutel, waardoor voor ons de tegemoetkoming is verlaagd met € 5.000 (versterking leerplicht).

Het ministerie van OCW heeft aangekondigd dat voor 2026 alle gemeenten de bekostiging van de kwalificatie/leerplichttaken/ preventieve regionale taakuitvoering zelf dienen te regelen. Dit omwille van het beëindigen van de bijdrage voor preventieve regionale taakuitvoering vanaf 1 januari 2026.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten					
Programmabegroting 2024-2027	-987				
Programmabegroting 2025-2028		-1.150	-1.156	-1.176	-1.191
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024	-26				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)	-12	-13	-18	-18	-18
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)					
Totaal lasten	-1.025	-1.163	-1.174	-1.194	-1.209
Baten					
Programmabegroting 2024-2027	121				
Programmabegroting 2025-2028		110	112	114	117
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024	-11				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)					
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)					
Totaal Baten	110	110	112	114	117
Saldo baten en lasten na 2e berap 2024	-915	-1.053	-1.062	-1.080	-1.092

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Sport, kunst en cultuur, bibliotheek, muziekonderwijs
Wethouder Van de Noort	Monumentenbeleid, groen
Wethouder Rombouts	Recreatie

Wat gaan we doen?

5.1 Sportbeleid en activering			
Ambitie: Zoveel mogelijk inwoners doen aan enige vorm van sport en/of bewegen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat	Inspanning 2024	
A	Sporten en bewegen stimuleren, ook in de openbare ruimte.	A.1	Bij reconstructies en inrichting van de openbare ruimte wordt in overleg met omwonenden bepaald op welke manier we de ruimte beweegvriendelijker maken.
		A.2	We starten de voorbereidingen voor het sport- en cultuurgala dat in 2025 georganiseerd wordt.
B	Initiatieven op het gebied van sport en bewegen ondersteunen.	B.1	We geven uitvoering aan het Kempisch Sport- en Beweegakkoord 2 en maken verbinding met de andere onderdelen van de brede SPUK.
		B.2	We ondersteunen Uniek Sporten Brabant.
		B.3	We blijven investeren in de Brede Regeling Combinatiefuncties 2023-2026.
5.2 Sportaccommodaties			
Ambitie: Voldoende variatie aan mogelijkheden tot sportbeoefening bieden middels adequate basisvoorzieningen van sportaccommodaties.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat	Inspanning 2024	
A	Naar vermogen en capaciteit initiatieven van sportverenigingen oppakken waarbij een ondernemende houding van de vereniging verwacht wordt.	A.1	We ronden een aantal concrete verzoeken die ingediend zijn af en pakken nieuwe initiatieven voortvarend op. We scheppen aan de voorkant duidelijke verwachtingen over wie welke rol heeft en over het proces.
B	Toekomstbestendige sportaccommodaties in onze gemeente.	B.1	We maken een beleidskader voor onze accommodaties. Op basis daarvan wordt het sportaccommodatieplan geactualiseerd.
		B.2	Het beheer en onderhoud dat ondergebracht is bij de gemeente en onderhoud dat door externe partijen wordt uitgevoerd wordt jaarlijks geëvalueerd en gemonitord
		B.3	Een plan voor het toekomstbestendig maken van sporthal den Houtert in Lage Mierde maakt onderdeel uit van het geactualiseerde sportaccommodatieplan.
5.3 Cultuurpresentatie, -productie, en -participatie			
Ambitie: Een toegankelijk aanbod van kunst en cultuur in onderwijs en vrije tijd.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat	Inspanning 2024	
A	Alle kinderen krijgen de kans om kennis te maken met verschillende culturele en muzikale uitingsvormen.	A.1	Begin 2024 wordt het project Meer Muziek In de Klas geëvalueerd.
		A2	De cultuurcoaches zijn aan het kijken of er meer naschools cultuur aanbod kan komen in 2024. Click creatief is gestopt. Met de werkgroep zal hierover een plan gemaakt worden.

5.5 Cultureel erfgoed			
Ambitie: Behoud van cultuurhistorische dorpsfeesten en gilden.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Faciliteren van cultuurhistorische volksfeesten en gilden.	A.1	Voortdurend.
5.6 Media			
Ambitie: Lokaal toereikend media-aanbod.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Een lokaal toereikend media-aanbod zodat alle inwoners, ook in de toekomst, bereikt kunnen worden.	A.1	In 2024 vindt een herindeling plaats van lokale omroepen in Streek De Kempen en stedelijk Eindhoven e.o. In 2025 komt er een stelselwijziging (centrale aansturing en subsidie toekenning). In 2024 worden hiervoor voorbereidingen getroffen.
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie			
Ambitie: Behoud en uitbreiding van een groene leefomgeving voor onze inwoners.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Een groene kwaliteitsimpuls voor zichtlocaties binnen onze gemeente.	A.1	We geven uitvoering aan de kwaliteit van het groen conform het vastgestelde groenbeleidsplan.
B	Uitbreiding groenareaal gericht op herstel bestaande boomstructuren volgens groenbeleid en/of binnen nieuwe vergroeningsprojecten.	B.1	Er worden herstel- en ontwikkelplannen gemaakt om boom- en groenstructuren te herstellen.
C	In samenspraak met dorpsraden de dorpspleinen multifunctioneel en groen inrichten.	C.1	Het Dorpsplein in Lage Mierde wordt groen ingericht als onderdeel van het integrale project reconstructie dorpskern Lage Mierde.
D	Fraaie entrees van natuurgebieden.	D.1	Er is geen specifieke inspanning gepland in 2024.
Ambitie: Goed onderhouden voorzieningen die uitnodigen tot spelen en bewegen in elke kern.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
E	Meerdere fietskronkels aanleggen in de gemeente.	E.1	We streven ernaar om in 2024 een fietskronkel aan te leggen, waarbij we de nieuw aan te leggen kronkel proberen te combineren met nieuw aan te leggen fietspaden (werk-met-werk maken).
F	Verlengen route rolstoel-natuurpad Hoevenhei.	F.1	Het verbreden en halfverharden van het huidige zandpad ter hoogte van de Achterste Heikant-Wielen wordt gerealiseerd.
G	Bezienswaardigheden op recreatieve routes zichtbaar maken.	G.1	In samenwerking met Visit Bladel-Reusel-De Mierden faciliteren we initiatieven om recreatieve routes in te richten.
H.	Natuurpoorten met elkaar verbinden middels recreatieve routes.	H.1	We geven uitvoering aan het plan van aanpak met prioritering om routes te verbeteren en uit te breiden.
I	Het Beleven afsluiten voor doorgaand gemotoriseerd verkeer.	I.1	We sluiten het Beleven af voor gemotoriseerd verkeer.
J	Centrale speelvoorzieningen in de kernen waarin we alle leeftijdsgroepen stimuleren om buiten te spelen.	J.1	We voeren het geactualiseerde speelvoorzieningen-beleid uit

Afwijkingen ten opzichte van de planning (geld, tijd, inhoud):

5.1-A.2: Sporten en bewegen stimuleren, ook in de openbare ruimte

Stichting Kempen in Beweging onderzoekt de mogelijkheden voor een Kempisch Sportgala. Verder onderzoeken we samen met Stichting de Kei op welke manier we cultuur meer in 'The picture' kunnen zetten. We ondersteunen en sluiten aan bij dit initiatief en pauzeren derhalve de voorbereidingen voor een lokaal sport- en cultuurgala.

Afwijkingen in investeringskredieten (geld, tijd, inhoud):

Clubgebouw V.V. de Zuiderburen (Investering 2024: € 44.770, structurele kapitaallasten € 1.344)

We hebben actief mee gewerkt aan het initiatief van voetbalvereniging Zuiderburen om te beschikken over een eigen clubgebouw. Voor het aansluiten van een aantal (nuts-) voorzieningen is door het college een

krediet beschikbaar gesteld van € 44.770. Dit is een krediet dat een afschrijvingstermijn heeft van 40 jaar. De kapitaallasten zijn €1.344 (€ 1.120 afschrijving + € 224 rente)

Renovatie 4 tennisbanen LTC de Kemphanen 2024 (Investering € 167.000, dekking vermogen voormalige stichting Stibex)

Het college heeft in augustus 2024 besloten een bedrag van € 140.000 beschikbaar te stellen uit het vermogen van de voormalige stichting Stibex voor de renovatie van 4 tennisbanen. Ondertussen heeft de aanbesteding plaatsgevonden en valt de investering € 27.000 hoger uit. Voorgesteld wordt om het beschikbaar gestelde krediet op te hogen naar € 167.000.

Renovatie overige 2 tennisbanen LTC de Kemphanen 2024/2025 (Investering € 90.000, structurele kapitaallasten € 4.950)

De overige 2 tennisbanen staan voor volgend jaar op de planning en we willen nu starten met de voorbereiding hiervan. Voorgesteld wordt om hiervoor een apart krediet van € 90.000 beschikbaar te stellen. De kapitaallasten zijn € 4.950 (€ 4.500 afschrijving en € 450 rente).

Majeure thema's:

Geen majeure thema's in programma 3.

Overige financiële bijstellingen:

Toekomstbestendige sportaccommodaties in onze gemeente (€ 27.000 nadeel vanaf 2024)

De vergoeding die Optisport jaarlijks ontvangt voor exploitatie van het Sporthuis loopt als gevolg van inflatie de afgelopen jaren uit de pas met de interne indexering van het budget hiervoor. De verwachte overschrijding van het budget bedraagt ca. € 27.000 structureel.

Openbaar groen/storm en overvloedige regenval (€ 100.000 incidenteel nadeel in 2024, en € 100.000 incidenteel nadeel in 2025)

De schade ten gevolge van de storm van 9 juli 2024 heeft ten aanzien van de gemeentelijke houtopstanden en watergangen geleid tot aanzienlijke onvoorziene herstel- en/of vervangingskosten. Daarbij zijn circa 200 grote bomen omgewaaid of zodanig beschadigd dat deze vervangen dienen te worden. Veel van deze bomen zijn daarbij met kluit en al omgewaaid, waarbij aangrenzende beschadigde bermen, verharding of watergangen zijn hersteld. Naast al deze opruim-, herstel- en stortkosten zijn ook honderden volwassen bomen beschadigd, waarbij dikke uitgebroken/ bungelende takken vanuit onze zorgplicht/veiligheidsoogpunt boven wegen/ fiets(paden), woningen, parkeerplaatsen e.d. zijn verwijderd. Het totaal van deze gemaakte en nog te maken incidentele kosten ligt momenteel op afgerond € 200.000. Bij dit bedrag zijn onvoorziene kosten buiten de groendisdiscipline en/of eventuele (groen)gerelateerde schadeclaims niet inbegrepen. Gelet op de omvang en prioritering van de benodigde werkzaamheden in relatie tot onder andere de veiligheid, beschikbare capaciteit en geschikte uitvoeringsperiodes zijn voornoemde kosten opgesplitst over de jaren 2024 en 2025. Zowel in 2024 als in 2025 is afgerond € 100.000 extra benodigd. De kosten daarvan met betrekking tot 2024 zijn grotendeels al gemaakt en of ingepland. De vervolggkosten met betrekking tot herstel in 2025 worden gelet op het incidentele karakter tevens bijgesteld middels deze 2^e bestuursrapportage 2024. Met betrekking tot deze jaren is voor bovenvermelde kosten geen dekking binnen de begroting, waardoor hiervoor een beroep zal moeten worden gedaan op de algemene reserve.

Beheer bossen (€ 90.000 voordeel in 2024)

Op basis van het recent bepaalde houtvolume en vergelijkbare inschrijvingen is de verwachting dat er voor ca. € 235.000 zal worden ingeschreven op het nog te oogsten houtvolume. Dit zorgt voor een toename van de inkomsten van ca. € 170.000. De uitgaven stijgen met ca. € 80.000, per saldo dus een voordeel van € 90.000 in 2024.

Exploitatie	(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
Programmabegroting 2024-2027		-2.757				
Programmabegroting 2025-2028			-2.956	-2.987	-2.987	-3.067
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024		-219				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)		-113	-33	-33	-33	-33
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)		-101	-100			
Totaal lasten		-3.190	-3.089	-3.020	-3.020	-3.100
Baten						
Programmabegroting 2024-2027		359				
Programmabegroting 2025-2028			362	361	366	377
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024		2				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)		170				
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)						
Totaal Baten		531	362	361	366	377
Saldo baten en lasten na 2e berap 2024		-2.659	-2.727	-2.659	-2.654	-2.723

Programma 6. Sociaal Domein

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Sociaal domein, gemeenschapshuizen

Wat gaan we doen?

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			
Ambitie: Behoud van leefbaarheid en verdere bloei van alle kernen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	In elke kern een ontmoetingsplek voor inwoners.	A.1	We realiseren nieuwbouw voor De Kei in Reusel.
		A.2	Nadat uw raad een besluit heeft genomen over het toekomstbestendig maken van de Clemensschool worden verdere stappen uitgewerkt hoe de ontwikkeling van een ontmoetingsplek in Hulsel hierin vorm kan krijgen.
B	Inwoners worden betrokken bij diverse projecten die zich richten op aanpak energiearmoede, eenzaamheid en GGZ problematiek.	B.1	De sociaal makelaar zorgt voor de coördinatie van deze projecten en de verbindingen met andere partijen zodat projecten van de grond komen en blijven draaien.
C	Een goede samenwerking met de dorpsraden.	C.1	Begin 2024 wordt er een jaarplanning gemaakt met de diverse dorpsraden over alle belangrijke zaken die spelen in het dorp. Hierin wordt vermeld hoe de dorpsraad hier een rol in speelt. Diverse keren per jaar vindt er een overleg plaats om alle actiepunten door te nemen.
Ambitie: Wij zijn een inclusieve gemeente, voor mensen met en zonder handicap, beperking of kwetsbaarheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
D	Versterken van samenwerking tussen netwerken, zowel formele als informele	D.1	We organiseren netwerkbijeenkomsten en themabijeenkomsten. Wij faciliteren grensdorpen.nl en wij organiseren voorlichtings- en ontmoetingsbijeenkomsten voor mantelzorgers.
E	Alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving.	E.1	De speerpunten uit de actualisatie van het plan 'Iedereen doet mee!' worden uitgevoerd binnen onze gemeente. Daarnaast ondersteunen we initiatieven vanuit de inwoners met een beperking en stemmen o.a.af met het gehandicaptenplatform en andere belanghebbenden.
F	Ook inburgeraars nemen zo snel mogelijk deel aan de samenleving.	F.1	We werken intensief samen met de partners zoals KempenPlus en Vluchtelingenwerk en houden regie op het proces. In het najaar van 2023 gaan we de samenwerking en uitvoering evalueren. Verbeterpunten die hieruit komen, pakken we in 2024 op.
		F.2	We zorgen voor een gemeentelijke opvang voor de vluchtelingen uit Oekraïne en ondersteunen de mensen via de inzet van Vluchtelingenwerk.
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen			
Ambitie:			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Laagdrempelige beantwoording van hulpvragen op één plek.	A.1	Het Loket van A tot Z is de plek waar inwoners terecht kunnen voor hun hulpvraag.

6.3 Inkomensregelingen			
Ambitie: Een laag inkomen mag geen belemmering vormen om deel te nemen aan de maatschappij.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Iedereen kan meedoen in de samenleving.	A.1	We leveren actief een bijdrage aan de aanpak van energiearmoede door het ondersteunen van de doelgroep bij energiebesparende maatregelen.
		A.2	De huidige kadernota armoedebestrijding loopt tot en met 2024. In 2024 gaan we aan de slag om te komen tot een nieuwe kadernota armoedebestrijding vanaf 2025.
		A.3	In 2023 is een pilot vroegsignalering gestart voor de periode van 1 jaar waarbij huisbezoeken worden afgelegd na een melding in van een betalingsachterstand. In 2024 loopt de pilot dus nog even door en wordt daarna geëvalueerd
6.4 WSW en beschut werk			
Ambitie: Iedereen werkt, bij voorkeur in een betaalde baan.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Iedereen werkt mee.	A.1	Door uitvoering te geven aan nieuwe mogelijkheden die voortvloeien uit Breed Offensief Participatiewet wordt het voor werkgevers en werknemers makkelijker maatwerk te leveren waardoor meer mensen kunnen werken. Binnen KempenPlus zijn we bezig met een externe partij (BMC) om te komen tot een toekomstbestendige strategische nieuwe koers die breed gedragen wordt.
6.6 Maatwerkvoorzieningen			
Ambitie:			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Inzet op scherpe inkoop en vermindering van regeldruk.	A.1	Er wordt altijd gestuurd op een optimale inkoop: een goede kwaliteit voor een scherpe prijs. Dit is niet perse de laagste prijs. Regeldruk is bij elk inkooptraject een belangrijk aandachtspunt. Dit doen we in samenwerking met andere gemeenten.
6.71B Begeleiding (WMO)			
Ambitie:			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Zorg regelen zoveel mogelijk lokaal en dichtbij huis.	A.1	We doen dit door op maat voorzieningen aan te bieden.
6.72A Jeugdhulp begeleiding			
Ambitie:			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Gezinnen en kinderen worden tijdig, in samenhang en effectief ondersteund, zodat jeugdigen veilig kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen, zelfredzaam zijn en langdurige hulpverleningstrajecten worden voorkomen.	A.1	Hervormingsagenda De Hervormingsagenda Jeugd bevat een groot pakket maatregelen om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. De verwachting is dat meer nadruk wordt gelegd op preventie en dat residentieële jeugdhulp wordt afgebouwd. Tegelijkertijd wordt onderzocht hoe de Toegang zo efficiënt mogelijk wordt ingericht, zodat samenhang in ondersteuning wordt gestimuleerd Het is nog onduidelijk welke gevolgen dit heeft voor de directe uitvoering van jeugdhulp binnen Reusel-De Mierden en welke financiële gevolgen dit zal hebben. Deze vertaalslag gaan wij maken in het meer jarig beleidskader jeugdhulp. Jeugdcoach De basis van het jongerenwerk is het 'vindplaatsgerichte werken'. Hier wordt mee

			<p>bedoeld, dat jeugdcoaches daar zijn, waar de jongeren zich ophouden en waar jongeren op de agenda staan: de straat en buurt, maar ook de sociale media, het verenigingsleven, het uitgaansleven, het onderwijs, het gezin en de netwerken. Middels een nieuw jaarplan geven de jeugdcoaches uitvoering aan deze opdracht.</p> <p>Backbone Het team van de Backbone Academy werkt met kwetsbare jeugdigen die al vroeg in hun leven betrokken dreigen te raken bij de georganiseerde criminaliteit. De overeenkomst met Backbone loopt tot en met 31 mei 2024. Het vervolg vanaf juni 2024 wordt onderzocht.</p>
6.81A Beschermd wonen (WMO)			
Ambitie: Bieden van veiligheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Bij de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis samenwerking en casusregie bij meervoudige zorgproblematiek met eventuele veiligheidscomponent.	A.1	<p>Beschermd Wonen (24 uren toezicht en bescherming) wordt gedecentraliseerd, dit is uitgesteld naar 2025. Het jaar 2024 zal dan ook een extra voorbereidingsjaar zijn op de doorcentralisatie.</p> <p>We implementeren de Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) bij huishoudens met oplopende problematiek. Het doel is het voorkómen van een dreigend escalatie en het beperken en beëindigen van een escalerende situatie. Dit is ook van toepassing op gezinnen met kinderen (18-).</p>
6.82A Jeugdbescherming			
Ambitie:			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Nul of jaarlijks een daling van het aantal uithuisplaatsingen.	A.1	<p>Kleinschalig verblijf Binnen het transformatieplan van Samen voor Jeugd is een pilot voor Kleinschalig verblijf ontwikkeld. Zowel in het regionale transformatieplan als in de landelijke hervormingsagenda wordt ingezet op het beperken van het aantal uithuisplaatsingen en/of verkorten van de verblijfsduur. Daar waar een residentiële plaatsing toch nodig is, wordt deze zoveel mogelijk gegeven in kleinschalige verblijfsvoorzieningen. In 2024 worden samen met de betrokken zorgorganisaties nieuwe lokale verblijfsplekken gerealiseerd, zodat jeugdigen maximaal 45 minuten van hun eigen leefomgeving af zullen wonen. De groepen worden kleiner (max 6 jeugdigen) en er wordt meer personeel op de groepen geplaatst. Op deze manier wordt verwacht dat de opnametijd korter is en jeugdigen meer contact kunnen blijven houden met hun eigen omgeving en zo weer een gemakkelijker terugkeer naar huis ervaren. In de loop 2024 worden deze groepen gerealiseerd. De jeugdigen van Reusel- De Mierden kunnen na de realisatie van deze groepen hier ook gebruik van maken.</p> <p>Transformatieplan Samen voor Jeugd Met het transformatieplan geven de 10 samenwerkende gemeenten binnen de regio Samen voor Jeugd in de komende jaren verder vorm aan inhoudelijke vernieuwingen binnen de jeugdhulp in onze regio. Door middel van pilots wordt onderzocht of het mogelijk is om</p>

		<p>jeugdigen/gezinnen efficiënter en effectiever te helpen. Aanbieders, gemeenten en andere instanties kunnen een voorstel tot een pilot indienen en vervolgens wordt vanuit Samen voor Jeugd onderzocht of deze aan de juiste criteria voldoen. In 2024 worden de pilots definitief bepaald en de bijbehorende zorg beschikbaar gesteld. Ook inwoners van Reusel-De Mierden kunnen hiervan gebruik maken.</p> <p>Toekomstscenario kind en gezinsbescherming In 2023 is op landelijk niveau besloten dat de keten voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering op een andere manier ingericht dient te worden. Hiervoor is het document 'Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming' ontwikkeld. Hierin wordt beschreven dat het systeem rondom jeugdbescherming in de komende 10 jaar grondig zal veranderen. Deze veranderingen hebben onder andere betrekking op rechtsbescherming, toegankelijkheid en beschikbaarheid van zorg (in het perspectief van het gedwongen kader) en hebben vooral tot doel om ondersteuning voor gezinnen eenvoudiger, transparanter en efficiënter te maken. Vanaf 2024 zal de overheid al de eerste stappen zetten om het scenario uit te werken. Er is aangekondigd dat in 2024 de eerste veranderingen doorgevoerd worden. Het is echter nog niet duidelijk wat deze wijzigingen zullen zijn. In het komende jaar wordt dan ook veel ontwikkeling op dit gebied verwacht.</p> <p>Jeugdbescherming In de afgelopen jaren hebben enkele Gecertificeerde Instellingen in onze regio onder verscherpt toezicht gestaan. Dit is afgebouwd en bij één instelling alsnog weer ingesteld. In het komende jaar wordt toegewerkt naar afbouw van dit verscherpt toezicht en wordt samen met de zorgorganisatie(s) en gemeenten toegewerkt naar een goed functionerende organisatie, zodat kinderen direct geholpen worden met de juiste zorg. Verschillende maatregelen worden genomen om dit voor elkaar te krijgen en ook in 2024 wordt dit verder doorontwikkeld.</p>
--	--	---

Afwijkingen ten opzichte van de planning (geld, tijd, inhoud):

6.1-E.1 Alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving. (€ 2.600 nadeel voor 2024, € 12.500 nadeel vanaf 2025)

Aansluiten bij een anti-discriminatiepunt is een wettelijke taak. Contract was per 1 januari 2024 gestopt met LEV Groep, omdat zij op korte termijn een grote prijsverhoging aankondigden. Er is voor gekozen het contract toen te stoppen en te zoeken naar alternatieven. LEV Groep blijkt nu echter toch de goedkoopste voorziening. In augustus 2024 zijn we weer aangesloten en heeft dit ons €2.600 gekost. Vanaf 2025 is dit een bedrag van €12.500.

6.4-A.1 Iedereen werkt mee: Participatiewet en beschut werken

Door uitvoering te geven aan nieuwe mogelijkheden die voortvloeien uit Breed Offensief Participatiewet wordt het voor werkgevers en werknemers makkelijker maatwerk te leveren waardoor meer mensen kunnen werken. Binnen KempenPlus zijn we bezig met een externe partij (Berenschot) om te komen tot een toekomstbestendige strategische nieuwe koers die breed gedragen wordt. Eind 2024 verwachten we het rapport, waarna we het vervolg bepalen.

6.72A-A1 Backbone (€ 12.000 nadeel in 2024)

Gemeente Bladel is in 2022 een overeenkomst met Backbone aangegaan. De afspraak was dat er 20% van het factuurbedrag werd doorbelast naar de gemeente Reusel-De Mierden. Gemeente Bladel zou de bijdrage voor de periode van 1 juni 2023 t/m 31 mei 2024 uiterlijk 31 mei 2023 bij de gemeente Reusel-De Mierden in rekening brengen. In april 2024 bleek dat dit nog niet was gebeurd. De factuur vanuit de Gemeente Bladel is

in 2024 alsnog betaald vanuit de eerder afgesproken kostenpost. Hiervoor had een budgetoverheveling vanuit 2023 moeten plaatsvinden, benodigd extra budget € 12.000.

6.81A-A.1 Beschermd wonen (WMO)

De doordecentralisatie Beschermd Wonen is wederom uitgesteld. De nieuwe streefdatum is 1 januari 2026. Bestuurlijke afspraken in de regio zijn verlengd. We blijven doorgaan zoals we nu samenwerken en gebruiken komend jaar wederom als extra jaar om ons voor te bereiden op de doordecentralisatie.

Afwijkingen in investeringskredieten (geld, tijd, inhoud):

Geen noemenswaardige afwijkingen in investeringskredieten programma 6.

Majeure thema's:

Nieuwbouw Clemensschool Hulsel met een ontmoetingsruimte (zie ook programma 4 Onderwijs)

Het college heeft op 10 september 2024 besloten om een ontmoetingsruimte voor de inwoners van Hulsel te realiseren met de nieuw te bouwen Clemensschool. Bij het locatieonderzoek wordt dus rekening gehouden met een ontmoetingsruimte bij het schoolgebouw.

Subsidieverstrekking MFA De Kei

Met de opening van MFA de Kei zal er een nieuwe manier van subsidieverstrekking plaatsvinden die past bij de wet Markt en Overheid, zijnde kostendekkende huur.

Dit zal zowel voor de Heemkunde, Visit, Bibliotheek als Stichting MFA de Kei gelden. Om het project af te kunnen ronden zal de gemeenteraad nog een voorstel ontvangen.

Exploitatiekosten De Kei

De energieaansluiting van MFA de Kei zal nog een aantal jaren via een noodstroomvoorziening worden voorzien. Hierover zal binnenkort een voorstel voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

Overige financiële bijstellingen:

Opvang vluchtelingen uit Oekraïne (€ 1.100.000 incidenteel voordeel in 2024, € 524.505 incidenteel minder voordeel in 2025 en € 87.375 incidenteel minder voordeel in 2026)

De 5^e groepsaccommodatie op vakantiepark de Brabantse Kempen is op 15 juli 2024 in gebruik genomen. Door vertraging in de verbouwing kon het park de accommodatie niet eerder opleveren. De nieuwe accommodatie is geschikt voor maximaal 14 personen (13 volwassenen en een baby) in plaats van de eerder gedachte 15 personen, en deze bezetting is inmiddels gerealiseerd. Achter de schermen zijn we bezig met de voorbereidingen voor de invoering van de eigen bijdrage voor gas, water en elektra die 1 januari 2025 ingevoerd moet zijn.

Vorige keer zijn kosten en opbrengsten voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne budgetneutraal geraamd. Inmiddels hebben we ook een voorschot ontvangen van het rijk en wordt in 2025 bij de vaststelling nog een budget verwacht als bijdrage voor de 5^e accommodatie. Met aftrek van de geraamde totale kosten wordt voor de opvang van vluchtelingen een positief resultaat verwacht van circa 1,1 miljoen over 2024. Conform het besluit dat uw raad genomen heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 zullen we dit voordeel in de jaarrekening 2024 toevoegen aan de "Bestemmingsreserve Huisvesting Bijzondere doelgroepen".

Op 9 oktober 2024 is bekend gemaakt dat de vergoedingen per opvangplek vanaf 2025 dalen. Dit geeft een neerwaartse bijstelling van de geraamde inkomsten voor de jaren 2025 en 2026 van € 524.505 en € 87.375.

Overige financiële bijstellingen:

Combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches dekking SPUK Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK GALA) (€ 47.000 voordeel in 2024)

De combinatiefunctionarissen cultuur, sport en de buurtsportcoaches waren al opgenomen in de begroting maar kunnen nu gedeeltelijk worden gedekt uit de SPUK GALA. Dit geeft een voordeel op de exploitatie van totaal € 47.000. Vanaf 2025 is deze bijstelling al verwerkt in de begroting 2025-2028.

Subsidie Stichting EigenWeijzer (€ 1.563 nadeel vanaf 2025)

In mei 2024 heeft het bestuur van Stichting EigenWeijzer een aanvraag ingediend voor een subsidie voor het jaar 2025 met de wens hier een structurele subsidie van te maken. EigenWeijzer is opgericht met als doel om als aanvulling de psychosociale (na)zorg te verbeteren voor mensen met en na kanker en diens naasten en nabestaanden. Daarvoor wil de stichting een centrum/ontmoetingsplek inrichten. Deze plek is gevonden in Bladel (pand van de Zuidzorg). Door het bestuur is in eerste instantie aan de gemeenten Bladel, Eersel, Bergeijk en Reusel-De Mierden een bedrag van € 13.912 gevraagd. De gemeente Bladel heeft uitgesproken dit bedrag beschikbaar te willen stellen. Ambtelijk is geconcludeerd dat een totale subsidie van € 20.000 redelijk is. Na aftrek van de bijdrage van de gemeente Bladel is het restant bedrag op inwoners

verdeeld en wordt voor onze gemeente voorgesteld een structurele bijdrage van € 1.563 beschikbaar te stellen.

Huisvesting urgente doelgroepen

Het COA heeft de gemeente gevraagd om de verantwoordelijkheid voor de locatie (crisisnoodopvang voor asielzoekers in Fletcher Hotel-restaurant de Kempen) over te nemen. Het college heeft hiermee ingestemd. De kosten voor de opvang worden via een declaratieregeling in rekening gebracht bij het COA. De kosten voor de locatie (crisisnoodopvang) voor asielzoekers worden voor 2024 geraamd op ca. € 1.100.000 en voor 2025 op € 810.000. De bijstelling is budgetneutraal omdat we de gemaakte kosten in rekening kunnen brengen bij het COA.

Bijdrage MD GRSK 2024 (€ 221.757 voordeel in 2024)

De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling kan in 2024 verlaagd worden met € 221.757. Daarentegen moet in 2027 een ophoging van de lasten plaatsvinden met € 100.000, hier is in de begroting 2025-2028 abusievelijk een verkeerd bedrag opgenomen.

Programmakosten sociaal domein (€ 185.000 nadeel in 2024)

Op basis van de 2^e Marap 2024/1^e Berap 2024 van de afdeling MD van de GRSK zijn de ramingen van de programmakosten opgenomen in de begroting 2025-2028. Ook in 2024 worden de ramingen daarop aangepast. De ramingen zijn aangepast op de meest actuele gegevens inzake vraag en kosten, De totale kostenstijging is € 185.000, te specificeren als volgt:

- Hulp bij het huishouden: door een hogere vraag en hogere prijzen als gevolg van met name de hogere minimumloon normen stijgen de kosten met € 105.000.
- Voor collectief vervoer kan de raming verlaagd worden met € 5.000.
- Voor het onderdeel Jeugdhulp-gezinsgericht moet de raming op basis van actuele inzichten inzake de vraag naar dit product verhoogd worden met € 25.000.
- De raming voor Jeugdbescherming moet in 2024 opgehoogd worden met € 60.000. De hogere kosten worden vooral veroorzaakt door één specifieke casus.

Programmakosten KempenPlus (€ 16.000 voordeel in 2024)

Ook de 2e Marap 2024 van KempenPlus levert mutaties op welke in de begroting 2025-2028 reeds zijn verwerkt, maar welke ook in 2024 enig effect hebben. In totaal dalen de kosten met € 16.000, onder te verdelen als volgt:

- TOZO: doordat kosten van de Tijdelijke Ondersteuningsregeling Zelfstandige Ondernemers worden terugbetaald kunnen we hier € 45.000 aan inkomsten ramen.
- De kosten voor bijzonder onderzoek kunnen met € 2.500 verlaagd worden.
- De kosten van uitkeringen (bijstandsuitkeringen, loonkostensubsidies en beschut werk) zijn gestegen. Daarom moet de raming worden opgehoogd met € 151.000.
- Ook aan bijzondere bijstand wordt meer uitgegeven dan eerder was geraamd, waardoor een bijraming nodig is van € 48.500.
- Aan leefgeld voor Oekraïners wordt minder uitgegeven dan eerder was gedacht, zodat de raming verlaagd kan worden met € 85.000.
- In het kader van het Bijstandsbesluit Zelfstandigen wordt leenbijstand verstrekt. De aflossing daarvan levert ten opzichte van de raming een voordeel op van € 15.000.
- Er wordt minder besteed aan uitkeringen in het kader van de IOAW en IOAZ (inkomensvoorziening voor oudere werknemers en oudere zelfstandigen). Daarom kan de raming met € 28.000 verlaagd worden.
- De uitgaven in het kader van de Participatiewet-werk (subsidie aan marktpartijen) kan verlaagd worden met € 40.000.

Algemene uitkering bijstandswet (€ 170.500 Incidenteel voordeel)

Onlangs is de definitieve beschikking ontvangen voor de Rijksuitkering 2024 in het kader de algemene bijstandswet, LKS, IOAW, IOAZ en Bbz. Deze is hoger dan was geraamd. De inkomstenraming kan in 2024 opgehoogd worden met € 170.500.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten					
Programmabegroting 2024-2027	-15.257				
Programmabegroting 2025-2028		-15.630	-15.623	-15.512	-15.572
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024	-463				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)	98	-14	-14	-114	-14
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)	-1.100	-810			
Totaal lasten	-16.722	-16.454	-15.637	-15.626	-15.586
Baten					
Programmabegroting 2024-2027	2.622				
Programmabegroting 2025-2028		2.141	2.253	2.229	2.155
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024	104				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)	126				
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)	2.200	285	-87		
Totaal Baten	5.052	2.426	2.166	2.229	2.155
Saldo baten en lasten na 2e berap 2024	-11.670	-14.028	-13.471	-13.397	-13.431

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Gezondheidszorg
Wethouder Van de Noort	Inrichting en beheer van openbare ruimte, milieu
Wethouder Rombouts	Belastingen

Wat gaan we doen?

7.1 Volksgezondheid			
Ambitie: Bevorderen van de geestelijke en lichamelijke gezondheid van onze inwoners			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Eenzaamheid onder inwoners aanpakken en terugdringen.	A.1	We stimuleren en faciliteren concrete projecten om eenzaamheid en de achterliggende oorzaken aan te pakken zoals Lofjoe, Join us en trainingen. Dit zijn interventies die we in 2022 en 2023 ook al uitvoerden en die positief zijn geëvalueerd. Door jaarlijks bijeenkomsten te organiseren voor partners over eenzaamheid vergroten we de kennis en stimuleren we partners om activiteiten te organiseren gericht op het terugdringen van eenzaamheid.
B	Van zorg naar gezondheid: we zetten in op een transitie van zorg naar positieve gezondheid, door meer integrale inzet op preventie. Inwoners hebben vaardigheden om de uitdagingen van het leven aan te kunnen zodat ze mentaal gezond blijven. En de ze hebben de kennis en vaardigheden om ook fysiek zo gezond mogelijk te blijven.	B.1	In 2023 is er een plan van aanpak Brede SPUK opgesteld. Om tot concrete activiteiten te komen is in 2024 een verdere uitwerking van dit plan nodig. Deels bestaat dit plan uit lopende programma's zoals Kempenbranie en Kansrijke Start. Om tot een meer integrale aanpak te komen is het nodig om op allerlei niveaus meer samen te gaan werken: provinciaal (Brabantse omgevingsvisie), regionaal (ketenaanpakken IZA) en lokaal tussen de diverse beleidsterreinen. Zo zal ook binnen onze omgevingsvisie het thema gezondheid een belangrijk aspect zijn.
Ambitie: Jongeren groeien op in een gezonde en kansrijke omgeving			
C	Het welbevinden van jongeren verbetert en het middelengebruik neemt af.	C.1	De resultaten uit de monitor (eind 2023) onder jongeren ten behoeve van de Kempenbranie-aanpak zullen vertaald worden naar actiepunten gericht op beschermende of risicofactoren. We zetten in op het betrekken van ouders, dit is een langlopende inzet. Uitrollen STORM project op middelbare scholen. Dit is een wetenschappelijk onderbouwde aanpak met als doel een depressie of suïcide bij jongeren vóór te zijn.
D	Elk kind heeft een Kansrijke Start.	D.1	We stimuleren de verdere samenwerking tussen partijen die zich bezig houden met gezinnen tijdens de eerste 1.000 dagen van het kind. In 2023 zijn we gestart met de interventie Nu Niet Zwanger en deze interventie zal doorlopen in 2024.
E	Kinderen groeien rookvrij op.	E.1	We stimuleren en belonen sportaccommodaties die rookvrij worden. De tijdelijke regeling hiervoor loopt t/m 2024.
Ambities: Versnellen aanrijtijden hulpdiensten op de agenda houden. Dekkend netwerk van AED's en hulpverleners.			
F	Aandacht houden voor het versnellen van de aanrijtijden van onze hulpdiensten.	F.1	We houden dit onderwerp actueel op de bestuurlijke agenda bij de GGD. De RAV (Regionale Ambulancevoorziening) is zich bewust van de problemen met betrekking tot de aanrijtijden en doet wat binnen haar mogelijkheden ligt om deze te verbeteren.

G	Dekkend netwerk van AED's en burgerhulpverleners.	G.1	We gaan periodiek in overleg met onze partners en evalueren daarbij de aanpak zoals beschreven in beleidsnotitie AED-netwerk Reusel-De Mierden. Begin 2024 zullen we bekijken of er acties nodig zijn n.a.v. de evaluatie eind 2023.
7.2 Riolering			
Ambitie: Een klimaat robuuste gemeente waar het prettig wonen en recreëren is.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Een klimaat robuuste gemeente waar het prettig wonen en recreëren is.	A.1	Bij de ontwerpen voor de herinrichting in Hooge Mierde wordt klimaatadaptatie expliciet meegenomen, zoals we dat bij alle rioleringsplannen doen.
		A.2	Bij het ontwerpen van rioleringsstelsels wordt het effect van toenemende extreme buien in beeld gebracht.
B	Stimuleren bewustwording en eigen verantwoordelijkheid voor meer klimaat adaptieve maatregelen.	B.1	Eind 2023 wordt de communicatiestrategie voor klimaatadaptatie opgeleverd. Daaruit blijkt welke doelgroepen we op welke wijze in 2024 zullen benaderen.
7.3 Afval			
Ambitie: Opnieuw gebruik van materialen (recycling) stimuleren.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Recycling stimuleren, ook van kleine hoeveelheden grondstoffen.	A.1	Inzet mobiel scheidingsstation. We maken in 2024 een aanvang met de realisatie van een nieuwe brengvoorziening voor afval.
B	Alternatief voor restafvalzak (kliko)	B.1	Opstellen keuzenotitie (technisch/financieel) van alternatieven.
Ambitie: Afvaldumping beperken.			
C	Minder afvaldumping.	C.1	Voortzetting en waar mogelijk intensivering van huidige werkwijze van toezicht/handhaving en het direct opruimen van dumpingen.
7.4 Milieubeheer			
Ambitie: Naar duurzame alternatieven in plaats van aardgas.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Stimuleren overgang aardgas naar duurzame alternatieven.	A.1	De Transitievisie Warmte (TVW) is eind 2021 door de raad vastgesteld. Conform deze visie is in 2023 een uitvoeringsprogramma, inclusief de projecten en communicatie, opgesteld. In 2024 start de uitvoering hiervan.
Ambitie: Gemeente energieneutraal.			
B	'Onze gemeente energieneutraal in 2025'.	B.1	We faciliteren en/of stimuleren verschillende projecten en plannen om deze doelstelling te behalen, waaronder uitvoering geven aan de Transitievisie Warmte (TVW) en Regionale Energie Strategie (RES). Het faciliteren en/of stimuleren van verschillende zoninitiatieven, zoals zonnepanelen op daken en zon- / windparken op land. Initiatieven zijn echter onder voorbehoud in verband met de congestie in het elektriciteitsnet. De vergunning voor het Windpark in Reusel ligt voor uitspraak bij de Raad van State. Daarnaast gaan we in 2024 d.m.v. projecten inzetten op het faciliteren en/of stimuleren op het isoleren van woningen.
C	Stimuleren van zonnepanelen op daken.	C.1	We stimuleren zonnepanelen op daken en geven hierin het goede voorbeeld door zonnepanelen te plaatsen op gemeentelijk vastgoed.
D	Een waterstoffabriek in onze gemeente.	D.1	Mocht er een plan zijn voor een waterstoffabriek dan toetsen we of een dergelijk initiatief mogelijk en

			passend is. We nemen hierin niet zelf het initiatief.
E	Voldoende netwerkcapaciteit.	E.1	We zijn hierin afhankelijk van de netbeheerders (TenneT en Enexis) in verband met de congestie in het elektriciteitsnet. We werken daarom nauw samen om oplossingen hiervoor te bedenken, zodat de energietransitie niet verder wordt vertraagd.
F	Stimuleren hergebruik grondstoffen.	F.1	We stimuleren hergebruik van grondstoffen en duurzame bouw en geven hierin het goede voorbeeld.
Ambitie: Meer oplaadmogelijkheden elektrische voertuigen in de openbare ruimte.			
G	Extra laadpalen voor elektrische voertuigen.	G.1	Plaatsing geschiedt conform de concessie die in 2024 met de Provincie Noord-Brabant wordt gesloten.

Afwijkingen ten opzichte van de planning (geld, tijd, inhoud):

7.2-A.2 Riolering en Water incl. overvloedige regenval en wateroverlast (€ 156.000 incidenteel nadeel in 2024 en € 50.000 incidenteel nadeel 2025)

Als gevolg van veranderende klimaateffecten dient onze gemeente meer maatregelen te nemen tegen de natte weersomstandigheden. Het betreft maatregelen aan duikers en (extra) maaiwerk en het schonen van onze watergangen. Deze kosten bestaan uit het inmeetwerk van de duikers en het uitmaaieren en schonen van de watergangen. Voor 2024 is er een budget van € 124.000 voor het maaien van sloten. De totale kosten 2024 bedragen naar verwachting € 280.000, waardoor het budget incidenteel met € 156.000 moet worden bijgesteld. Voor 2025 worden € 50.000 extra incidentele kosten verwacht.

Op de andere onderdelen van de exploitatie van riool/ stedelijk water zijn op dit moment geen overloop of vrij besteedbare budgetten voorzien.

7.2-B.1 Klimaat (€ 210.000 overhevelen naar 2025)

In 2024 zijn twee budgetten samengevoegd 'Klimaatvisie' (€ 35.000 incidenteel) en 'Uitvoeringsprogramma RES' (€ 175.000 incidenteel) tot 'Klimaat'. Hier zijn in 2024 geen kosten voor gemaakt.

Daarnaast is er nog structureel budget van ca. € 11.000. Hieruit worden projecten van de vereniging KempenEnergie (energieloket, energiecoaches, energiemarkt etc.), openhuizen dag en eventuele kosten die gemaakt worden uit werkzaamheden die door de Omgevingsdienst zuidoost Brabant (ODZOB) worden uitgevoerd.

Het budget wat onder het Uitvoeringsprogramma viel is in 2023 overgeheveld naar 2024. Dit budget heeft de gemeente ontvangen via de algemene uitkering, en was gelabeld als budget voor de uitvoeringskosten op gebied van het klimaat. Echter heeft de gemeente daarna vanuit het Rijk financiële middelen via de CDOKE (Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) ontvangen. Omdat vanuit de CDOKE gelden voorwaarden gelden en een tijdslijmiet aan vast zit, is er voor gekozen om deze CDOKE middelen als eerste in te zetten. Dit jaar maken we een start met het project verduurzamen van bedrijventerreinen op de Kleine Hoeve. Het verduurzamen van bedrijven betekent wel dat de vraag naar elektriciteit gaat toenemen, terwijl ons elektriciteitsnet dit niet aankan. Daarnaast krijgen nieuwe bedrijven momenteel geen grootaansluiting meer. Daarom wil de gemeente dit incidenteel budget klimaat gaan inzetten om te onderzoeken of er potentie is om één of meerdere energiehubbs te realiseren op bedrijventerrein De Kleine Hoeve. Hiervoor zal ook geld nodig zijn in 2025, om die reden wordt voorgesteld om € 210.000 over te hevelen naar 2025.

7.4-A.1 Transitievisie warmte TVW (€ 175.000 overhevelen naar 2025)

In 2023 is € 177.000 overgeheveld naar 2024. Hieruit zijn dit jaar tot nu toe ca. € 4.000 kosten gerealiseerd en verwacht wordt dat dit jaar nog kosten gemaakt gaan worden.

Omdat we vanuit het Rijk diverse financiële middelen hebben ontvangen (Specifieke Uitkering (SPUK) Lokale Aanpak Isolatie (LAI) en SPUK aanpak energiearmoede) is er voor gekozen om projecten zoals het isolatieproject energiearmoede, subsidieregeling voor slecht geïsoleerde woningen, De Groene Zone Isoleren etc. eerst uit deze SPUK middelen te bekostigen en niet uit het budget transitievisie warmte. Om die reden stellen we voor om € 175.000 over te hevelen naar 2025.

7.4-B.1 Energiemaatregelen

Via Specifieke Uitkering (SPUK) aanpak energiearmoede hebben we in 2022 en 2023 middelen ontvangen van het Rijk (€ 174.362). Het isolatieproject voor woningeigenaren in Energiearmoede zou in januari 2024 starten echter deze heeft vertraging opgelopen door een uitspraak van de Raad van State in augustus 2023. Wie zijn spouwmuur wil isoleren moet een ecologisch onderzoek uitvoeren om vast te stellen of er vleermuizen aanwezig zijn. Om als gemeente dit isolatieproject voort te kunnen zetten dient de gemeente een soortenmanagementplan (SMP) op te stellen, echter dit onderzoek duurt ca. 2 jaar. In juli 2024 heeft het

kabinet een landelijk regeling gepresenteerd, waarbij gemeenten die nog niet over een SMP beschikken toch van start kunnen gaan met het na-isoleren van woningen. We hopen daarom in Q4 2024 te starten met het na-isoleren van woningen met uitloop van werkzaamheden naar 2025. Middelen die in 2024 niet worden gebruikt, dienen te worden overgeheveld naar 2025.

7.4-B.1 Milieubeheer (€ 110.000 nadeel in 2024)

Op basis van het overzicht van de werkzaamheden door de ODZOB t/m augustus zal er over geheel 2024 een overschrijding optreden. De verwachte overschrijding van € 110.000 is terug te herleiden, zoals ook in voorgaande jaren naar enerzijds extra kosten bij vergunningverlening (complexe materie, jurisprudentie en bezwaar/beroep tegen beschikkingen) maar ook bij het onderdeel toezicht & handhaving. Daarnaast zijn per 1 januari 2024 meer taken (verplicht) bij de ODZOB belegd, de taken lagen eerder deels bij VTH de Kempen. Maar ook de Omgevingswet heeft gezorgd voor een taakuitbreiding bij de ODZOB. Als gevolg van verschillen in uurtarief tussen de ODZOB en VTH zijn de kosten voor de gemeente hoger. Dit zijn niet alleen hogere tarieven voor technische uren. Maar ook extra administratieve uren voor de afhandeling van vergunningen welke nagenoeg volledig bij de ODZOB ligt (ook publiceren, anonimiseren).

Afwijkingen in investeringskredieten (geld, tijd, inhoud):

Geen afwijkingen in investeringskredieten in programma 7.

Majeure thema's:

Geen majeure thema's in programma 7.

Overige financiële bijstellingen:

Zie afwijkingen ten opzichte van de planning (geld, tijd, inhoud).

Exploitatie	(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
Programmabegroting 2024-2027		-3.608				
Programmabegroting 2025-2028			-4.104	-4.175	-4.278	-4.329
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024		-592				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)		-110				
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)		229	-435			
Totaal lasten		-4.081	-4.539	-4.175	-4.278	-4.329
Baten						
Programmabegroting 2024-2027		2.739				
Programmabegroting 2025-2028			3.389	3.479	3.625	3.691
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024		148				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)						
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)						
Totaal Baten		2.887	3.389	3.479	3.625	3.691
Saldo baten en lasten na 2e berap 2024		-1.194	-1.150	-696	-653	-638

Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, Stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Van de Noort	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, transitie intensieve dierhouderij, vergunningen, beheer onroerend goed, woningbouwprojecten, centrumvisie
Wethouder Rombouts	Handhaving RO-vergunningen

Wat gaan we doen?

8.1 Ruimte en leefomgeving			
Ambitie: Gebiedsontwikkeling mogelijk maken.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Een gebiedsgerichte aanpak om integraal initiatieven in een gebied op te kunnen pakken.	A.1	Vanwege beperkte ambtelijke capaciteit en prioritering van werkzaamheden wordt deze pilot uitgesteld naar 2025-2026.
B	Goede ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit.	B.1	We gaan aan de slag met de Nota Ruimtelijke kwaliteit- deel Stedelijk gebied (NRK). De NRK vervangt de huidige welstandsnota en gaat uit van een brede benadering van omgevingskwaliteit (incl. cultuurhistorie, beeldkwaliteit, architectuur, landschap, stedenbouw) die past bij de Omgevingswet. De NRK vormt het toetsingskader voor de wettelijk verplichte adviescommissie Omgevingskwaliteit (vervanger welstandscommissie en monumentencommissie vanaf inwerkingtreding Omgevingswet).
Ambitie: Leefbaar buitengebied.			
C	Geactualiseerd bestemmingsplan buitengebied	C.1	Het bestemmingsplan buitengebied wordt volgens de huidige planning eind 2023/begin 2024 ter vaststelling aangeboden. We verwachten dat er bezwaren worden ingediend.
D	Bevorderen transitie buitengebied en neerslag stikstof in Natura-2000 gebieden te reduceren	D.1	De Landelijke Beëindigingsregelingen Veehouderijlocaties (LBV en LBV+) zijn opengesteld. Samen met de provincie en het rijk gaan we in gesprek met de eigenaren van agrarische bedrijven die zich hebben aangemeld en kijken we naar de eventuele (herbestemmings)mogelijkheden. Hiervoor is maatwerk nodig.
E	Opstellen gebiedsvisie Wellenseind en directe omgeving	E.1	De raad heeft opdracht gegeven voor het opstellen van een gebiedsvisie voor het gebied Wellenseind en directe omgeving. Deze gebiedsvisie is nodig om alle recreatieve ontwikkelingen in dat gebied integraal te kunnen beoordelen en alle relevante belangen te kunnen afwegen.
Ambitie: Implementatie Omgevingswet.			
F	Klaar zijn voor de implementatie van de Omgevingswet.	F.1	Op 1 januari 2024 gaat de Omgevingswet in. We zijn klaar voor het werken onder de Omgevingswet. Verdere werkzaamheden voor de implementatie en uitvoering daarvan lopen in 2024 door.
G	Opstelling omgevingsvisie.	G.1	We starten in 2024 met het opstellen van een omgevingsvisie. Inwoners en andere stakeholders worden middels een participatietraject bij de omgevingsvisie betrokken.
Ambitie: Aantrekkelijk centrumgebied Reusel.			

H	Een bruisend boodschappencentrum in Reusel.	H.1	Een bruisend en aantrekkelijk boodschappencentrum conform de centrumvisie en het bestemmingsplan stedelijk gebied, centrum Reusel. Maatwerk wordt gehanteerd voor herbestemming van vrijkomende winkelpanden buiten het centrum. Werkzaamheden worden gefaseerd en uitgevoerd.
I	Voorkomen van leegstand in het gemeentehuis.	I.1	De gesprekken over de invulling van de lege ruimten worden weer opgepakt na indiensttreding nieuwe beleidsmedewerker vastgoed.
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)			
Ambitie: Bestaand actief grondbeleid voortzetten en differentiëren van grondprijzen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Een actief en strategisch grondbeleid.	A.1	We zetten het bestaande grondbeleid conform de Nota Grondbeleid voort.
B	Woningen voor iedere doelgroep en naar behoefte van elke kern.	B.1	We peilen per kern bij onze inwoners en dorpsraad wat de behoefte is.
8.3 Wonen en bouwen			
Ambities: Het bouwen van meer woningen heeft onze prioriteit, voor elke doelgroep en in elke kern.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Bouwen van 488 woningen in de periode 2022-2026.	A.1	In de gemeentelijke woningbouwopgave voor de periode 2022-2026 zijn inmiddels al circa 133 woningen toegevoegd (110 in 2022, 76 in 2023 en 34 tot nu in 2024). De gemeente faciliteert de woningbouwopgave waar het kan volgens de vastgestelde prioritering. De planning is niet altijd haalbaar vanwege uitvoeringsproblemen, zoals de trage behandeling van bezwaren bij de Raad van State, gebrek aan ambtelijke capaciteit en voortgang in planvorming bij initiatiefnemers.
B	Woningen voor elke doelgroep.	B.1	We geven uitvoering aan de Kempische visie op Wonen 2019-2023, in 2023 starten we met actualisatie van deze visie, naar verwachting wordt de visie in 2024 vastgesteld.
		B.2	We gaan verder aan de slag met de taakstellingen die we hebben voor de huisvesting van drie urgente doelgroepen. Dat gaat om de opvang van asielzoekers, huisvesting van vergunninghouders en opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De opvang van asielzoekers geschiedt in afstemming met de regio. Voor de huisvesting van vergunninghouders gaan we de mogelijkheden voor tijdelijke woonruimten onderzoeken.
C	Bouwen voor eigen inwoners.	C.1	We faciliteren woningbouwinitiatieven en kijken daarbij altijd vooruit naar nieuwe mogelijkheden en initiatieven om zo te kunnen voorzien in de woningbehoefte van onder andere de eigen inwoners. We houden de landelijke wetgeving in de gaten en kijken wat in de gemeente toepasbaar kan zijn.
D	Realisatie voldoende woningen in elke kern.	D.1	We faciliteren woningbouwinitiatieven en kijken daarbij altijd vooruit naar nieuwe mogelijkheden en initiatieven om zo te kunnen voorzien in de woningbehoefte. We handelen proactief en zijn hierover waar nodig in overleg met onze ketenpartners.
E	Versnellen procedures woningbouw.	E.1	Versnelling is afhankelijk van de opgave en de personele capaciteit (gemeentebreed).
F	Verhogen aanbod sociale huurwoningen	F.1	Het onderwerp beschikbaarheid sociale huurwoningen maakt onderdeel uit van de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties.
G	Duidelijkheid over onderscheid sociale huur- en koopwoningen.	G.1	Dit is geregeld in de Regionale Begrippenlijst Wonen.
Ambities: We trekken op het thema woningbouw samen op met de andere Kempengemeenten.			

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
H	Samenwerken in de Kempen op het gebied van woningbouw.	H.1	Samen met de andere Kempengemeenten zorgen we voor afstemming over de regionale woningbouwopgave. Zoals in B.1 al aangegeven, zijn de Kempengemeenten in 2023 gestart met de actualisatie van de Kempische Visie op Wonen en wordt deze in 2024 vastgesteld. De woningbouwopgave vormt ook een onderdeel van de Ontwikkelstrategie De Kempen. De bestuursopdracht Ontwikkelstrategie De Kempen zal in 2024 verder worden uitgewerkt tot een voorkeursscenario, wat na vaststelling zal worden uitgewerkt in een strategische koers op ruimtelijk-fysiek en sociaal-maatschappelijk vlak.
I	Faciliteren van CPO-initiatieven.	I.1	We stimuleren CPO-initiatieven en geven dit ook aan bij dorpsraden en werkgroepen wonen.
Ambitie: Goede huisvesting voor arbeidsmigranten.			
J	Goede huisvesting van arbeidsmigranten.	J.1	We geven uitvoering aan het vastgestelde ruimtelijk afwegingskader voor de huisvesting van arbeidsmigranten en toetsen initiatieven hieraan.

Afwijkingen ten opzichte van de planning (geld, tijd, inhoud):

8.1-C.1 Geactualiseerd bestemmingsplan buitengebied

Het bestemmingsplan buitengebied is op dinsdag 24 september vastgesteld.

8.1-E.1 Gebiedsgerichte aanpak (GGA) Kempenland West-visie Landgoed Wellenseind (budgetoverheveling)

In onze gemeente ligt een deel van het Natura 2000 gebied Kempenland-West, waaronder landgoed Wellenseind. In het kader van de Gebiedsgerichte aanpak Kempenland-West wordt samen met verschillende partners gewerkt aan een koersdocument en de uitvoering daarvan. In het koersdocument wordt de richting bepaald. Dit koersdocument is nu gereed en vormt het kader voor een gebiedsgerichte aanpak en uitvoeringsprogramma. Per deelgebied wordt vervolgens een gebieds- en uitvoeringsplan opgesteld en een gebiedsteam opricht. Landgoed Wellenseind vormt samen met landgoed de Utrecht het deelgebied 'De Landgoederenzone'. De twee landgoederen hebben het initiatief genomen om te starten met de voorbereidingen voor een gebiedsplan. Dit gebiedsplan wordt onder de uitgangspunten van de GGA en met partners verder uitgewerkt.

De gebiedsvisie Wellenseind wordt hierdoor een onderdeel van de Gebiedsgerichte Aanpak Kempenland - West. Om die reden wordt voorgesteld dit budget van € 50.000 over te hevelen naar 2025

8.1-G.1 Opstellen Omgevingsvisie (budgetoverheveling)

De actualisatie van de gemeentelijke omgevingsvisie hebben we tijdelijk gepauzeerd omdat we eerst aan de slag zijn gegaan met de Ontwikkelstrategie De Kempen. In de ontwikkelstrategie zijn de thema's Wonen, Bereikbaarheid, Werken en Brede Welvaart (voorzieningen, welzijn, samenleving, klimaat/landschap) verder uitgewerkt. We gebruiken deze strategie als basis en uitgangspunt voor de actualisatie van de gemeentelijke omgevingsvisie. Eind 2024 wordt gestart met de voorbereidingen hiervan. De gemeentelijke omgevingsvisie dient 31 december 2026 gereed te zijn. Om die reden wordt voorgesteld om van restantbudget op deze post van € 180.000, € 110.000 over te hevelen naar 2025 en € 70.000 naar 2026.

8.1-I.1 Voorkomen van leegstand in het gemeentehuis.

De verhuizing van de gebruikers van De Kei wordt gerealiseerd in oktober / november. We zijn bezig met de plannen voor een nieuwe invulling van de vrij te komen ruimtes op de begane grond van het gemeentehuis.

8.3 B.1 Woningen voor elke doelgroep

De Kempische visie op Wonen 2024-2028, is op 2 juli 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma wordt eind 2024 aan het college voorgelegd.

8.3-H.1 Samenwerken in de Kempen op het gebied van woningbouw.

De vaststelling van het voorkeursscenario Ontwikkelstrategie De Kempen voor de raad van december 2024. De bestuursopdracht Ontwikkelstrategie de Kempen is uitgebreid met een participatietraject. Hiervoor zijn in de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en in Reusel-De Mierden 'Toekomstdialogavonden' georganiseerd waarbij inwoners, stakeholders en organisaties worden uitgenodigd om mee te denken en

mee te praten over de 'Schaalsprong' en de kansen, uitdagingen en zorgen voor onze regio. Deze Toekomstdialogavonden zijn in de verschillende kernen in april en mei 2024 georganiseerd. Voor de gemeenteraden wordt in juni een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd. De opbrengst van deze avonden nemen we mee in de uitwerking van de denkrichtingen om zo te komen tot één voorkeursscenario voor de Kempengemeenten. Dit voorkeursscenario wordt naar verwachting in december 2024 aan de gemeenteraden voor vaststelling voorgelegd. Dit wordt een onderdeel van de Gebiedsgerichte aanpak Kempenland-West.

Afwijkingen in investeringskredieten (geld, tijd, inhoud):

Geen afwijkingen in investeringskredieten in programma 8.

Majeure thema's:

Geen majeure thema's in programma 8.

Overige financiële bijstellingen:

Bestemmingsplannen (€ 30.000 nadeel vanaf 2024)

Vanwege de onduidelijkheid over de Omgevingswet blijft het aantal aanvragen voor nieuwe bestemmingsplanwijzigingen tot nu toe achter bij voorgaande jaren. Voor komende maanden zijn wel een aantal Bopa's in behandeling. Omdat voorgaande jaren de inkomsten uit leges bestemmingsplannen ook steeds lager uitvielen dan begroot stellen we voor structureel € 30.000 lagere inkomsten te ramen.

Omzetting bestemmingsplan naar omgevingsplan en warme sanering veehouderijen (€ 125.000 budgetoverheveling)

De bedragen voor het omzetten van bestemmingsplan naar omgevingsplan (€ 25.000) en voor stoppende bedrijven in het kader van de rijksregeling (€ 100.000) zijn in 2024 nog niet besteed doordat de trajecten en procedures over 2024 heen schieten. In de praktijk blijkt dat het product omgevingsplan moeilijk van de grond komt en nu langzaam meer vorm en inhoud gaat krijgen. De regelingen voor stoppende veehouderijen betekenen concreet trajecten die starten met keukentafelgesprekken en uiteindelijk leiden tot procedures voor herontwikkeling ter plaatse. Dat zijn tijdrovende trajecten die, zeker in het buitengebied, vragen op maatwerk, zorgvuldigheid en tijd, waarbij de belangen en wensen soms uiteen liggen en mogelijkheden beperkt zijn. Concreet zijn nog niet alle procedures afgerond en is de financiële kant nog niet afgewikkeld en wordt om die reden verzocht tot € 125.000 budgetoverheveling.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten					
Programmabegroting 2024-2027	-3.937				
Programmabegroting 2025-2028		-3.641	-3.397	-3.728	-3.666
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024	-486				
Effecten 2e berap 2024 (structureel)					
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)	355	-285	-70		
Totaal lasten	-4.068	-3.926	-3.467	-3.728	-3.666
Baten					
Programmabegroting 2024-2027	2.638				
Programmabegroting 2025-2028		1.901	1.872	2.147	2.032
Begrotingswijziging tot 2de berap 2024					
Effecten 2e berap 2024 (structureel)	-30	-30	-30	-30	-30
Effecten 2e berap 2024 (incidenteel)					
Totaal Baten	2.608	1.871	1.842	2.117	2.002
Saldo baten en lasten na 2e berap 2024	-1.460	-2.055	-1.625	-1.611	-1.664

Opvolging rapportage interim controle accountant

Als voorbereiding op de jaarrekeningcontrole voert de accountant in het najaar een interim controle uit. Over de bevindingen wordt een rapport uitgebracht. In deze paragraaf geven we de adviezen en aanbevelingen weer, die door de accountant zijn gegeven naar aanleiding van de interim controle 2023. Daarbij geven wij onze reactie weer en de acties die in 2024 hierop zijn genomen.

Proces	Paragraaf	Bevinding	Prioriteitstelling 2023	Prioriteitstelling 2022
Algemeen	3.1	Invoering rechtmatigheidsverantwoording	Middel	Ontwikkeling
Algemeen	3.2	Verantwoordingsafspraken uitbestede taken sociaal domein	Laag	Laag
Verbijzonderde interne controle	3.3	Uitvoering verbijzonderde interne controle	Middel	Middel
Verbijzonderde interne controle	3.4	Fiscale beheersing	Laag	Laag
Inkoop en aanbesteding	3.5	Contractenregistratie en beheer	Middel	Middel
Inkoop en aanbesteding	3.6	Prestatieverklaringen/autorisatie facturen	Laag	Middel
Crediteuren en betalingen	3.7	Doorbreking functiescheiding	Middel	Middel
Personeel	3.8	Inrichting personeelsproces	Middel	-
Subsidies	3.9	Documentatie beoordeling subsidieverantwoordingen	Laag	Laag
Hoog	Het risico op materiële fouten in de jaarrekening is hoog en de bevinding dient voor aanvang van de jaarrekeningcontrole opgelost te worden.			
Middel	Het risico op materiële fouten in de jaarrekening is aanwezig. Het proces loopt niet optimaal en wij adviseren u de aanbeveling op te volgen.			
Laag	Het risico op materiële fouten in de jaarrekening is beperkt. Het proces loopt nagenoeg optimaal, echter voor een verder optimalisatie adviseren wij u de aanbeveling op te volgen.			
Opgevolgd	De aanbeveling uit voorgaande jaren is in voldoende mate opgevolgd. Het risico op materiële fouten in de jaarrekening is zeer beperkt en het proces is verder geoptimaliseerd.			
Ontwikkeling	Deze aanbeveling ziet niet toe op risico's voor de jaarrekening maar betreft een toekomstige ontwikkeling.			

1. Invoering rechtmatigheidsverantwoording

Advies: Binnen uw gemeente moeten er voor de jaarrekening van 2023 nog een aantal belangrijke stappen worden gezet ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording.

Opvolging:

Het intern controleplan wordt in januari aan het college voorgelegd. Normenkader 2023 en voorlopig normenkader 2024 is in de raadsvergadering van 16 april 2024 vastgesteld. Hierbij is voor 2023 nog geen toetsingskader bijgevoegd, dit is voor 2023 nog niet haalbaar gebleken en we willen het VNG model wat hiervoor gaat komen ook meenemen bij deze update. Bij de raadsstukken voor het normenkader hebben we ook de brief "Verbreiding reikwijdte begrotingsrechtmatigheid door introductie rechtmatigheidsverantwoording" toegevoegd en deze is ook door de raad vastgesteld.

2. Verantwoordingsafspraken uitbestede taken sociaal domein

Advies: Voorgaande jaren zijn er verantwoordingsafspraken gemaakt over de uitgaven aan zorgleveranciers met de GRSK. Voor de uitkeringen, welke uitgevoerd worden door KempenPlus, ontbraken deze afspraken nog. Wij hebben vernomen dat voor het huidige jaar een concept verantwoordings- en controleprotocol is opgesteld. Wij adviseren vanuit jullie rol als gemeente om na te gaan of dit protocol voor de gemeente Reusel-De Mierden passend is.

Opvolging:

Het verantwoordings- en controleprotocol van de GRSK wordt door het college vastgesteld. Kempenplus werkt met het 'Normenkader Notitie MO-beleid'. Ook het Verantwoordings- en controleprotocol Programmakosten' van Kempenplus wordt door B&W vastgesteld.

3. Uitvoering verbijzonderde interne controle

Ten aanzien van de uitvoering van de verbijzonderde interne controle heeft de accountant een aantal adviezen gegeven. Deze adviezen hebben betrekking op het opstellen van de werkprogramma's, waarbij de nadruk ligt op het beheersen van de risico's.

Opvolging:

We pakken dit in 2024 verder op. Het werkplan P&O is inmiddels opgesteld en het werkplan Subsidies is aangescherpt.

4. Fiscale beheersing

Advies: Op basis van onze interim controle hebben wij een aantal verbeterpunten geconstateerd die met name gaan over de BTW, zoals de basistabel, de berekening van het mengpercentage en het geschatte verrekenpercentage op project de Kei (zie ook H5). Over de exacte punten hebben wij in een aparte rapportage toegelicht. Wij adviseren aan deze punten opvolging te geven

Opvolging:

We hebben samen met de Kempengemeenten onze BTW-basistabellen doorlopen. Dit speelt met name bij de grondexploitaties. Dit is gebeurd in samenspraak met de Belastingdienst. Ook gaan we het mengpercentage voor overhead nog herzien in het vierde kwartaal 2024. Vanwege de activiteiten in De Kei vindt nog nadere afstemming met de Belastingdienst plaats.

5. Contractenregistratie en beheer

Advies: Wij adviseren om de contractregistratie en het contractbeheer te professionaliseren.

Opvolging:

We moeten zorgen dat alle zaken juist worden geregistreerd in de bestaande systemen.

6. Prestatieverklaringen / autorisatie facturen

Advies: In dit kader adviseren wij reeds enkele jaren om het vier-ogen principe af te dwingen voor risicovolle inkoopstromen bij het autoriseren van inkoopfacturen, waarbij zowel de budgethouder als een prestatieverklaarder wordt aangewezen. Aanvullend hebben wij geadviseerd om beleid te maken ten aanzien van de wijze waarop prestatiebewijsstukken moeten worden geadministreerd. Met het oog op het voorkomen van onnodige administratieve lasten kan het een overweging zijn om een tweede accordering en/of prestatieverklaring alleen toe te passen bij de meer risicovolle transacties en inkopen vanaf een bepaald bedrag. Wij begrijpen dat een dergelijk beleid voor 2024 op de planning staat.

Opvolging:

We gaan in 2024 aan de slag met beleid inzake prestatieverklaringen in samenwerking met Eersel.

7. Doorbreking functiescheiding

Advies: Wij adviseren voor 2023 de VIC werkzaamheden op dit onderwerp te prioriteren en dit vanaf 2024 structureel gedurende het jaar uit te voeren.

Opvolging:

We hebben één applicatiebeheerder volledig uit de BNG betaalprocedure gehaald en ook als klantbeheerder verwijderd uit MIJN BNG. Op dit moment kunnen er nog maar drie medewerkers financiën bij de eindcontrole facturen goedkeuren. Op het Rabobank rekeningnummer en de twee applicatiebeheerders vindt een VIC plaats.

8. Inrichting personeelsproces

Advies: Er is nog geen totaalbeeld rondom de getrouwheid en rechtmatigheid van de personele lasten.

Opvolging:

We zijn hier al mee aan de slag. Werkplan IC is inmiddels opgesteld en wordt toegepast door P&O.

9. Documentatie beoordeling subsidieverantwoordingen

Advies: Zichtbaar vastleggen van de subsidiebeoordelingen.

Opvolging:

Dit is inmiddels al onder de aandacht gebracht bij de collega's zodat de beoordelingen in 2024 verbeteren. Naar verwachting is dit eind 2024 geheel op orde.